

5

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2026
LETNIK LXXXV
ISSN 0350-4573

	Sestavil Roman Karmičnik	Tropska rastlina z bodicami	Petdeset letnik	Kapitan Nautilusa	Kravica, icika	Berilij	Skladba v počasnem tempu	Kavbojska vrv z zanko
	Ljudožerec							
	Zapore-dje črk							
	Živalska hrana, piča					Igralna karta Velika dvorana		
	Počelo taoizma					Vzdevek Agostinija Gl.mesto Texasa		
	Medmet začudenja Živino-zdravnica				Vrsta audio datotek Skopljenec, evnuh			Manjša vojaška enota
	Bodeč plevel	Egiptovska kraljica	Janez Eržen Radij		Gmota, kopica Dušik		Kisik Razstavjalec	
Gibčnost, prožnost						Krajšano Edvard Pripomoč. jezdeca		
Kraj pri Ljubljani					Vtis (star.)			Tantal
1 in 6 črka abecede			Oranje (zast.) Bogastvo gozdov		Pisatelj Hemingway Neon			
Prebivalci Tolmina						Nem.poroč agencija Otok v jadr. morju		
	Reka v Nemčiji Del roke ali noge				Okenska navojnica Kraj v Vipav. brdih			Površina območje, prostor
Žival iste vrste in izvora					Ang.votla mera Avt.ozn. Italije			
Konec polotoka			Otoki pri Pulju 4. in 18. črka			Erbij Oslov glas		
Otrok (ljubk.)					Vas nad Trbovljami Vanadij			
Kdor rad tarna						Oče		

Razštev vodoravno: KANIBAL, ABECEDA, KRMA, AS, TAO, AGO, UH, AVI, VSAK ULOV, JE, MASA, O, OKRETNOST, ED, SLAPE, VTIŠK, AE, OR, ERNEST, TOLMINCI, DPA, PEENE, ROLO, PASMA, GALONA, RT, BRIONI, ER, SRČEK, ČEBINE, TARNAVEC, ATA

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

STIKI:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:

Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:

dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Vsebina

RAZVEDRILO

Križanka
Roman Karničnik 122

AKTUALNO

Ribiško raziskovanje reke Soče po odsekih
Tomaž Modic 124

DELO RZS

4. skupščina v mandatu 2022–2027
Strokovna služba RZS 125

RIBIŠKI ETIČNI KOTIČEK

Izvajanje ribolova z več umetnimi muhami
Dr. Miroslav Žaberl 127

PRAVNI KOTIČEK

Pristojnost za določanje pogojev za pristop
k ribiškemu izpitu
Jože Cepec 128

OBVESTILA

Razpis XXXI. tabora mladih muharjev Osilnica 2026
Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl 130
Podkovani krap
UO RD Barje 132

MEDNARODNA PRVENSTVA

Zmaga je odšla v Nemčijo
Miran Korošec 133

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Župan občine sv. Trojica in ribiči z roko v roki
za razvoj turizma
Jože Šmejc 134

RIBOLOV

Branje vode
Vladimir Mikec 137

RIBIŠKI INFORMATOR

Pravila o zagotavljanju varnosti in varnega
športnega okolja
Dr. Miroslav Žaberl 139
Pisna izjava kandidata pred nastopom dela ali
funkcije 142

RIBIŠKA PRIPOVED

Ščuka iz vaške mlake v Zibotah
Marjan Toš 146

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Ribiški car mariborskih ribičev 2026
Drago Ornik 147
Delovno na svetovni dan voda
Zlatan Kovačević 148
Prvi april na jezeru Klivnik
Zlatan Kovačević 149
Ribiško tekmovanje za Jožefov pokal
Jože Žerdin 150

MLADI RIBIČ

Moja čisto prva riba
Ian Bučar 151

MUHARSKI KOTIČEK

Prva sušna obdobja
Tomaž Modic 152
Hans van Klinken – Gospod »Klinkhämer Special«
Nejc Travner 155

RIBIČI KUHAJO

File postvri s šparglji
Jure Ušeničnik 157

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2026:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	5. 2.	5. 3.	9. 4.	7. 5.	4. 6.	6. 8.	10. 9.	8. 10.	5. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovno zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

Soča

RIBIŠKO RAZISKOVANJE REKE SOČE PO ODSEKIH

Reka Soča v svojem zgornjem delu vsako leto privablja veliko število obiskovalcev in nezanimljivo del vseh teh so tudi ribiči. Skoraj ne mine dan, da ne bi na nekem od družbenih omrežij opazili vsaj nekaj objav na temo Posočja, lepote te alpske doline, kot tudi reke same. Če temu dodamo še ožje usmerjene interesne skupine, kar ribiči brez dvoma tudi so, njihove skupine, klube, zveze in druge oblike združevanja s svojimi načini obveščanja in oglaševanja, nam postane hitro jasno, od kod vse to zanimanje za našo smaragdno reko. Verjetno je zelo visoko na seznamu želja ribičev tudi ulov soške postrvi, ki tako med našimi kot tudi muharji iz sosednjih in oddaljenih držav velja za eno najbolj plašnih, redkih in težko ulovljivih rib med salmonidi. Podobno kot potočna postrv je znana po tem, da se enkrat splašena dokaj hitro umakne nekam na varno, stran od vidnega polja potencialnih plenilcev oz. ribičev. Učinkovito upravljanje ribolovnega pritiska v smeri vzdržnosti, zato zahteva kombinacijo določenih usmeritev, infrastrukture in informiranja ribičev samih.

Predvsem zadnja leta preko čuvajsko službe opažamo, da se ribiči bolj ali manj gibljejo le na določenih mestih, precejšnji del reke pa ostaja neobiskan in neraziskan, kljub precej lahko dostopnim delom, vključno s prostori za parkiranje. Predvsem nepoznavanje primernih mest za parkiranje je lahko morda eden od razlogov za omenjeni pri-

tisk le na določenih ribolovnih mestih, kjer ribiči od nekdaj puščajo tudi avtomobile.

V ta namen smo na spletni strani Zavoda za ribištvo Slovenije pripravili interaktivni zemljevid, ki nam omogoča, da lahko na označena parkirišča pridemo neposredno preko navigacije kar s pomočjo telefona, obenem pa prikazuje tudi primeren dostop do vode. Spletni naslov za revir Soča se nahaja na povezavi: <https://zzrs.si/ribolovni-revir/reka-so-ca/>. Namen zemljevida je ribičem predstaviti možnost večje prostorske razpršitve ter hkrati predstaviti vlogo interaktivnih orodij, ki smo jih pripravili na ZZRS. Vsekakor število teh mest ni neomejeno in zato velja upoštevati nekaj dejstev, ki so nam lahko v pomoč, da ne prihaja do zapletov. Najbolj primeren dnevni čas za ribolov, ki hkrati sovпада tudi z najboljšimi deli dneva za ribolov na soško postrv, so na reki Soči predvsem jutra in večeri, ko večine drugih obiskovalcev ob reki še ni ali pa jih ni več. Še posebej je to pomembno, ko gre za glavno turistično sezono. Verjetno si vsak od nas želi mirno ribolovno izkušnjo, zato je omenjene časovne okvire dneva pri našem načrtovanju ribolovnega dne dobro tudi upoštevati. Izven glavne turistične sezone je običajno lahko ribolov dober tudi sredi dneva in bolj, ko se oddaljimo od najbolj znanih mest, lahko pričakujemo več miru, obenem pa tudi precej bolj sproščene ribe zaradi manjšega ribolovnega pritiska.

Poleg označenih parkirišč na spletni strani so na priloženem zemljevidu vzdolž Soče tudi drugi, manj obremenjeni odseki, ki se nahajajo pogosto le kratek sprehod stran od glavnih poti in so dokaj lahko dostopni, zato jih je dobro vsaj preveriti, morda nam bodo ravno zato toliko bolj všeč. Določena mesta so (ali bodo) lahko tudi zasedena in če opazimo, da tam nekdo že lovi ali je tam celo več ribičev, je še en razlog več, da pot še malo nadaljujemo in izberemo bolj prijazno in sproščeno mesto vzdolž reke za ribiča, ki si želi malo več miru.

Zemljevid omenjenih ribolovnih mest je pripomoček vsem, ki se z reko šele spoznavajo in opomnik tudi tistim, ki jo že dobro poznajo. Izbira mesta je pri muharjenju stvar okusa in posameznika. Okusov in želja pa imamo ribiči precej in običajno se tudi med seboj precej razlikujejo. Da bomo omenjena mesta lahko izbirali tako, kot nam najbolj odgovarja, pa jih moramo najprej (s)poznati. Veliko uspeha pri raziskovanju in spoznavanju, pa dober prijem.

Tomaž Modic, Zavod za ribištvo Slovenije, foto: arhiv ZZRS

Slika 1: Zemljevid bolj ali manj znanih mest za ribolov na zgornjem odseku Soče

4. SKUPŠČINA V MANDATU 2022–2027

4. skupščina v mandatu 2022–2027 je potekala 26. marca 2026 v Lukovici. Tokrat so se je udeležili predstavniki 36 ribiških družin. Na vabilo so se odzvali tudi Uroš Zgonec, predstavnik MKGP, Lucija Ramšak in Miha Ivanc iz ZZRS - Oddelek za ribogojstvo in vode posebnega pomena ter dobitniki priznanja Plaketa Ivana Franketa: Savo Bratož, Janež Čadež, Ciril Zrnc in Dušan Žunter. Po izvolitvi delovnega predsedstva in verifikacijske komisije ter overiteljev zapisnika so predstavniki potrdili razširjen predlog dnevnega reda, kjer so pod točko 14. dodali besedo gostom. Nadalje je predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl poročal, da so bili vsi sklepi 3. skupščine realizirani, ter na kratko predstavil letno poročilo za preteklo leto. Zaključujejo se projekti, ki so bili že napovedani. Pri posegih v vodotoke je opaziti pomanjkanje sodelovanja med različnimi organizacijami pri izvajanju in nadzoru del. RZS zato sodeluje pri dveh projektih – ustanovitev koordinativnega telesa, ki bo združil vse deležnike že v fazi načrtovanja, drugi pa se ukvarja z morebi-

Skupščine so se udeležili predstavniki 36 ribiških družin.

Nagovor predsednika RZS dr. Miroslava Žaberla.

tnim profesionalnim telesom, ki bi naslovil odprta vprašanja. Eno takih je problematika kmetijskih zemljišč, ki ribiškim družinam dela kar nekaj preglavic. Glede dvojnih dajatev in nove dajatve za rabo vode se je seja RZS uspela s pristojnim ministrstvom dogovoriti za trenutno rešitev, s katero so seznanili tudi ribiške družine. Še vedno pa ostaja nerazrešeno vprašanje prepovedi krmljenja za nekatera stoječa vodna telesa. Na ZZRS so izvedli sestanek z ribiškimi družinami, ki jih ta problematika zadeva, podpisali so soglasje za spremembo RGN v delu, ki ga naslavlja. Prav tako bo treba izdelati nove podlage za izdajo odločb za plašenje kormoranov, saj trenutna poteče leta 2027. Neodvisno do izdanih odločb je RD Ljutomer dosegla odločbo za plašenje in odvzem osebkov kormorana iz narave. Poleg kormoranov veliko škodo povzročajo tudi vidre. Projekt čuvajskega kroja je prav tako v zaključni fazi, predstavili so ga na skupščini. Hkrati je že pripravljen tudi nov informacijski sistem, do konca mandata pa bo zaključen še projekt ribiški vodniki, kjer RZS sodeluje z

Janez Čadež

Dušan Žunter

Savo Bratož

Ciril Zrnc

Univerzo v Mariboru in Združenjem ribiških vodnikov Slovenije. Leto 2025 je bilo tudi leto velike promocije, izvedba kongresa CIPS, kjer je bil poudarek na predstavitvi ribiških revirjev celotne Slovenije. Proračun za organizacijo kongresa je ostal v okviru načrtovanih finančnih sredstev. Predsednik je še izpostavil, da se število članov v ribiških družinah rahlo povečuje, veseli pa ga dejstvo, da se večja število mladih po ribiških družinah. Predsednik nadzornega odbora Dušan Pečnik je poročal poslovanju RZS v preteklem letu. Ugotovili so, da je RZS poslovala zakonito, varčno in transparentno, nepravilnosti niso ugotovili. Skupščina je nadalje potrdila višino članarine za leto 2027 in okvirni finančni plan za tekoče leto, predlog pooblastila UO RZS za potrditev vloge o sofinanciranju športa. V lanskem letu spremenjen Pravilnik o usposabljanju ribiških pripravnikov je bil tudi letos deležen sprememb na področju opravljanja ribiškega izpita mladoletnih članov, kjer se bosta črtala dela, ki navajata dobo članstva najmanj tri leta in starostno omejitev 15 let. Mlade člane se bo izenačilo s pripravniško dobo kot velja za polnoletne člane. Po predlogu, navedenem v gradivu, so sprejeli tudi dopolnitve Pravilnika RZS o varstvu osebnih podatkov. Predsednik se je dotaknil tudi Pravilnika RZS o organizaciji dela, delovnih razmerjih in plač delavcev strokovne službe, kjer je bila osrednja tema sprememba količnika za delovno mesto poslovni tajnik, ukinja pa se delovno mesto računovodje. Pred zaključkom je Boštjan Peter Zagožen predstavil nov informacijski sistem Sulec, ki bo nadomestil obstoječi Klen. Sistem zajema tri module, prvi je osnovni in je namenjen vodenju evidenc in drugih podatkov za potrebe RZS, drugi predstavlja največjo spremembo in je namenjen vodenju ribiških družin. Vodstva bodo lahko urejala članstvo, sistem bo tudi omogočal komunikacijo preko elektronske pošte, sporočil, aplikacij, hkrati bo mogoča tudi prodaja dovolilnic na prodajnem mestu, davčno potrjevanje računov, izdajanje negotovinskih računov s potrebno evidenco, letne ribolovne dovolilnice, dnevne dovolilnice. Tretji modul pa bo na voljo ribiškimi družinam za prodajo ribolovnih dovolilnic. Uporaba

ne bo obvezna in bo za RD plačljiva (predvideva se 3 % od prodaje). Pri vprašanih in pobudah ribiških družin je Bojan Sovinc, predstavnik RD Sora, podal težave z vidro v njihovi RD. Ta vedno bolj ogroža stalež rib v vodotokih. Predlagali so redni monitoring populacije vidre, ki bo podlaga za razpravo z državnimi institucijami v smeri odvzema osebkov iz narave. Razpravi se je pridružil tudi Jernej Vrtačnik iz RD Žiri. Treba je najti način, kako evidentirati in prikazati škodo. Pri tem je potrebno sodelovanje RZS, ki bi zastopala RD. Predsednik RZS je odgovoril, da je smiselno v sodelovanju z ZZRS vzpostaviti sistem zbiranja podatkov. Čim prej je treba ustanoviti delovno skupino predstavnikov ZZRS in KNE RZS. Uroš Zgonec, predstavnik MKGP, je pohvalil dobro delovanje skupščine in sodelovanje z RD, ZZRS in RZS. MKGP zelo podpira RD pri skrbi za vodotoke in ribe. Glede težav, s katerimi se RD soočajo, bo ministristvo poskušalo storiti, kar je možno. Določena problematika sodi v pristojnost MNVP, za kar bo potrebno medresorsko sodelovanje na višjem nivoju. Miha Ivanc in Lucija Ramšak iz ZZRS sta v primeru vidre poudarila pomembnost kvalitativnih podatkov, ki so osnova. Na koncu je sledil še prijetnejši del, podelitev plakete Ivana Franketa. Prejeli so jih:

• **Savo Bratož, RD Koper**

Savo Bratož je del sladkovodnega ribištva postal že leta 1980, ko se je včlanil v RD Postojna. Kasneje je bil izjemno aktiven v RD Koper, opravljal naloge tajnika, dva mandata je bil predsednik RD, opravljal delo čuvaja in dolga leta bil član UO RD. Izpostaviti je treba njegova prizadevanja za ohranitev in repopulacijo »rižanske postrvi«.

• **Janez Čadež, RD Tržič**

Janez Čadež že 30 let prizadevno skrbi za vzdrževanje ribogojnice in ribje jate ter vlaganje v RD. V RD se lahko pohvalijo, da imajo po njegovi zaslugi svojo matično jato. Prav tako je pobudnik in organizator dela pri zasnovi nove ribogojnice. Vodi delovne ekipe, ki skrbijo za intervencijske izlove, sodeloval je tudi z izvajalci sanacije po vodni ujmi. Redno organizira ribiške delovne akcije, ribolov in srečanja starejših članov. Je odličen čuvaj, zaslužen tudi za vzgojo in izobraževanje mladih.

• **Ciril Zrnc, RD Straža Sava**

Ciril Zrnc, po izobrazbi biolog, je bil dolgoletni predavatelj in predsednik izpitnih komisij pri ZRD Ljubljana za opravljanje ribiških izpitov. Opravil je pet mandatnih dob v UO RD Straža Sava kot gospodar RD in član NO. Odgovoren je bil za pripravo vseh pomembnih dokumentov za RD Straža s področja ribiškega upravljanja. V mandatu 2007–2012 je bil član komisije RZS za upravljanje z ribjim življem. Kot strokovnjak s področja je izvajal monitoring glede sonaravne vzreje potočne postrvi, iskal možnosti za čim boljši izplen pri odlovu mladice, posvetil se je tudi lipanu. V ZRD Ljubljana je bil član strokovne komisije za gojitev rib.

• **Dušan Žunter, RD Mozirje**

Dušan Žunter je bil dolgoletni gospodar ribiške družine, kjer je s strokovnim znanjem, predanostjo in odgovornim delom pomembno prispeval k razvoju in uspešnemu delovanju ribiške družine. Danes kot predsednik še naprej uspešno vodi in povezuje člane ter skrbi za napredek ribiške družine. RZS je uspešno zastopal na evropskih in svetovnih prvenstvih.

Boštjan P. Zagožen je predstavil nov informacijski sistem.

Besedilo in fotografije: Strokovna služba RZS

IZVAJANJE RIBOLOVA Z VEČ UMETNIMI MUHAMI

Pravila izvajanja ribolova v Republiki Sloveniji zapovedujejo, da je dovoljeno izvajati ribolov zgolj z eno navezavo vabo. V tujini takšnega pravila, predvsem kar se tiče izvajanja tehnike lova rib z umetno muho, nimajo, ampak je praviloma dovoljena uporaba več navezanih umetnih muh. Mednarodna tekmovalna organizacija Fips-Mouche, katere članica je tudi RZS, ima v svojih tekmovalnih pravilih zapisano omejitve, da se smejo tekmovanja izvajati z navezo največ treh umetnih muh, ki pa morajo biti med seboj oddaljene najmanj 50 cm.

Le katero bi izbral?

Trojček »Monkey fly« - samo individualna uporaba

Morda se boste vprašali, kako je navedena težava povezana z ribiško etiko, saj je to bolj pravno tehnična težava. Vendar to ne drži v celoti. Ker imajo predvsem slovenski tekmovalci, ki se pripravljajo za tekmovanja v lovu rib z umetno muho na mednarodnih prvenstvih, težavo pri izvajanju treningov v Sloveniji, smo na pobudo muharske tekmovalne podkomisije to vprašanje obravnavali na seji pravne komisije RZS, kjer so se člani strinjali, da bi bilo potrebno najprej z etičnega vidika izvajanja ribolova preveriti morebitne potrebne spremembe. Zaradi tega smo na častni odbor za etični kodeks, ki ji predseduje Samo Novak, predsednik RD Bled, člana pa sta starosti slovenskega ribištva – Stanislav Bradeško iz RD Novo mesto in Janez Podkrižnik iz RD Ljubno ob Savinji –, naslovili naslednje vprašanje in pobudo, ki jo objavljam v celoti:

»Spoštovani člani Odbora za etični kodeks,

želel bi pridobiti vaše mnenje z vidika etičnosti izvajanja ribolova v zvezi s poskusom reševanja navedenega problema: skladno s predpisi je v Sloveniji dovoljeno izvajanje ribolova zgolj z navezavo eno vabo. To tudi pomeni, da je pri izvajanju ribolova s tehniko muharjenja dovoljena uporaba zgolj ene navezane muhe. V tujini imajo povečini, razen

bivših držav na ozemlju bivše skupne države (BIH in Makedonija sta že izjemi), dovoljen ribolov z več kot eno muho, praviloma na dve ali tri. To predstavlja tudi lažji način, saj se predvsem pri tehniki »nimfarjenja« lahko naveže manjše muhe, ki so praviloma tudi uspešnejše.

Težava, ki jo imajo slovenski tekmovalci, je, da se je na mednarodnih tekmovanjih potrebno glede tehnike, taktike in metodike takšnega ribolova prilagoditi tem pravilom, pri čemer pa v slovenskih ribolovnih vodah ne morejo trenirati, saj slovenski predpisi ne dovoljujejo takega ribolova. Zato bi želeli pristojnemu ministru predlagati dopolnitev pravilnika o ribolovnem režimu, ki bi izjemoma, zgolj za tekmovalce državne reprezentance z izkazano tekmovalno izkaznico, dovolil trening na takšen način. Podobna določba, ki velja za tekmovalni ribolov krapovcev, v pravilniku že obstaja. Ker se zavedam, da bi morda lahko to predstavljalo etično težavo v povezavi z ostalimi ribiči, ki niso tekmovalci, in bi se morali držati pravil izvajanja ribolova zgolj z eno muho, ali pa morda etični problem odnosa do ribe, saj je takšen način uspešnejši, poleg tega pa lahko ribič hkrati zapne več kot eno ribo, bi – preden se dokončno odločimo za navedeni predlog – želel, da podate vaš pogled na navedeno težavo in predlagano rešitev. Dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS.«

Častni odbor je pobudo in vprašanje obravnaval in odločil naslednje, citiram:

»Častni odbor etičnega kodeksa (ČOK) pri RZS je prejel vaše zaprosilo za mnenje v zvezi izvajanja ribolova na več kot 1 (eno) muho, podredno zgolj za tekmovalce državne reprezentance, z izkazano tekmovalno izkaznico in le to na treningih. Zavedamo se vaših želja in pogledov ter dejstva, da je to v nekaterih državah že dovoljeno, vendar vas moramo pri tem opomniti, da je ravno ČOK tisti odbor, ki je zavezan svojemu poslanstvu, torej spoštovanju etike pri izvajanju ribolova. Pri tem se moramo zavedati, da je etični ribolov tisti, ki je odgovoren do rib, narave in drugih ljudi. Način ribolova ali treninga, kot ga poimenujete in predlagate, ni sprejemljiv z etičnimi načeli, zato ga po tej plati ne podpiramo oziroma z etičnega vidika podajamo negativno mnenje.«

Mnenje častnega odbora je torej jasno in ga bomo upoštevali. Častni odbor je namreč naš vodnik in opomnik za pravilno razumevanje etičnosti pri izvajanju ribolova. Težava za tekmovalce, ki se pripravljajo za mednarodna prvenstva, seveda ostaja. Rešljiva je bodisi s treningi v tujini, kar seveda močno poviša stroške priprave na mednarodna tekmovanja. Deloma pa je rešljiva tudi z dodatno obtežitvijo. V vodotokih določenih ribiških družin, kjer je dovoljena oziroma ni prepovedana uporaba dodatnega obtežilnika, lahko namesto druge muhe navežemo manjši »svinček«, ki dodatno obteži in predstavlja muho. Volk sit, koza cela? Odvisno od zornega kota in koga vprašate.

Besedilo in fotografije:

dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS

Prijem in utrujanje

Foto: spletni viri

§ PRISTOJNOST ZA DOLOČANJE POGOJEV ZA PRISTOP K RIBIŠKEMU IZPITU

Meje javnega pooblastila Ribiške zveze Slovenije po 53. členu ZSRib in avtonomija ribiških družin

RZS je na zadnji skupščini deloma spremenila in dopolnila Pravilnik o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov.

1. UVOD

V praksi prihaja do kolizije med dvema pravnima akto- ma: statutom ribiške družine, ki za pristop mladoletnega člana k ribiškemu izpitu določa šestmesečno članstvo, in Pravilnikom RZS, ki je za mladoletnega člana do marca 2026 zahteval triletno neprekinjeno članstvo in opravljen šestmesečni pripravniški staž. Predsednik izpitne komisije RZS, ki je v dobri veri, da ravna pravilno, ko sledi pravilniku RZS, kandidatu onemogoči pristop k izpitu, čeprav ga je matična družina na podlagi svojega statuta pravilno prijavila.

To odpira temeljni pravni vprašanje: **kje je meja javnega pooblastila RZS po 53. členu ZSRib in kdaj njegovo izvrševanje poseže v avtonomijo ribiških družin?**

Slovensko sladkovodno ribištvo temelji na razmerju med javnimi interesi (varstvo ribolovnih virov kot naravnega bogastva) in zasebnopravnimi oblikami organiziranja. Ribiške družine so društva, torej pravni subjekt zasebnega prava, ustanovljena po Zakonu o društvih (ZDru-1), Ribiška zveza Slovenije (RZS) je pravna oseba zasebnega prava, ustanovljena z Zakonom o slad-

kovodnem ribištvu kot zveza društev, ki ji citirani zakon v 53. členu podeljuje javna pooblastila, tudi pooblastilo, da pripravlja in izvaja letne programe usposabljanja ribičev, preverja znanje in izdaja potrdila o izpilih za ribiče.

Prepletanje javnega interesa in zasebnopravne oblike organiziranja lahko ustvari pravni zaplet pri določanju pogojev za pridobitev ribiškega izpita, ki je temeljni pogoj za samostojno opravljanje ribolova.

Ribiški izpit ni zgolj formalnost, ampak predstavlja vstopnico v svet samostojnega ribolova člana ribiške družine. Vprašanje, s katerim se ta prispevek ukvarja, se nanaša na to, kdo in na kakšen način lahko predpisuje pogoje za pristop k temu izpitu ter kakšno pravno varstvo ima posameznik, ko mu je ta pravica pristopa k izpitu odrečena.

2. PRAVNI OKVIR UREJANJA RIBIŠTVA V SLOVENIJI

2.1 Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib)

Zakon o sladkovodnem ribištvu predstavlja temeljni pravni akt, ki ureja sladkovodno ribištvo v Sloveniji. V 1. členu zakon ureja sladkovodno ribištvo kot upravljanje ribolovnih virov v celinskih vodah. Posebej pomemben je 7. člen, ki ribe v celinskih vodah opredeljuje kot naravni vir pod posebnim varstvom države in določa, da je upravljanje rib v pristojnosti države.

Zakon v 7. členu določa, da država lahko s koncesijo prenese

določene naloge ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu na pravno ali fizično osebo. To je podlaga za vključevanje ribiških družin in Ribiške zveze Slovenije v sistem upravljanja ribištva Slovenije.

Naloge RZS so določene v 53. členu ZSRib. Ta določa, da RZS poleg nalog, ki jih opravlja za svoje člane, opravlja tudi naloge, za katere jo pooblasti minister:

- pripravlja in izvaja letne programe usposabljanja ribičev, preverja znanje in izdaja potrdila o izpitih za ribiča;
- pripravlja in organizira strokovna usposabljanja iz 56. člena zakona;
- izvaja programe usposabljanj, preverja znanje in izdaja potrdila o usposobljenosti;
- vodi evidence o opravljenih nalogah iz tega člena in o tem letno poroča zavodu.

RZS naloge iz prejšnjega odstavka opravlja kot javno pooblastilo. Listine, ki jih izdaja RZS pri izvajanju javnega pooblastila, so javne listine.

Glede pristojnosti RZS, ki se nanašajo na ribiški izpit, je tako pomembna 1. alineja 1. odstavka 53. člena in 2. odstavek 53. člena ZSRib, tu so določene zakonske pristojnosti, torej javna pooblastila RZS, ki jih ima v zvezi z ribiškim izpitom.

2.2 Kaj zajema in česa ne zajema pooblastilo iz 53. člena ZSRib

Javno pooblastilo zajema:

- Pripravo in izvedbo letnega programa usposabljanja,
- preverjanje znanja (izpit),
- izdajo potrdila o izpitu za ribiča.

Javno pooblastilo ne zajema:

- določanja pogojev za pristop k ribiškem izpitu,
- urejanja statusnih vprašanj članov ribiških družin,
- poseganja v notranja razmerja društev članic.

Pooblastilo za izvajanje javnega pooblastila je treba razlagati ozko, v skladu z načelom zakonitosti (2. člen Ustave RS). Nosilec javnega pooblastila sme storiti le tisto, kar mu zakon izrecno dovoljuje. Kar ni izrecno podeljeno, ostaja v pristojnosti društev članic oziroma njihove avtonomije.

2.3 Pravna narava razmerja

RZS pri izvajanju izpitov nastopa kot nosilka javnega pooblastila, kar pomeni, da:

- izvaja naloge, ki so sicer v pristojnosti države,
- pri tem uporablja oblastvena pooblastila,
- njeni akti (odločitve, listine) imajo naravo upravnih aktov oziroma javnih listin,
- zanjo veljajo načela dobre uprave in pravila upravnega postopka.

Vendar pa javno pooblastilo ne spremeni temeljne narave RZS kot zveze društev. RZS ostaja zasebnopravni subjekt, ki mu je zakon zaupal izvrševanje določenih javnih nalog. To pomeni, da mora pri izvrševanju teh nalog spoštovati tako javnopravna pravila kot tudi temeljna načela društvenega prava, vključno z avtonomijo svojih članic.

3. AVTONOMIJA RIBIŠKIH DRUŽIN PO ZAKONU O DRUŠTVIH

3.1 Ustavna in zakonska podlaga

Ribiške družine so društva, ustanovljena po Zakonu o društvih (ZDru-1). 10. člen ZDru-1 določa, da društvo sprejme statut, s katerim uredi zlasti **pogoje za članstvo in način vključevanja članov**. To pomeni, da je določanje pogojev za članstvo in za pridobitev posameznih statusov (npr. statusa ribiškega pripravnika, pravice do pristopa k izpitu) **izvirna pristojnost vsakega društva**.

Avtonomija društev ni le zakonska, ampak tudi ustavna kategorija. Ustava RS v 42. členu zagotavlja svobodo združevanja, kamor sodi tudi pravica društev, da samostojno urejajo svoja notranja razmerja.

3.2 Obseg avtonomije

Avtonomi

- ja ribiške družine obsega zlasti:
- določanje pogojev za sprejem v članstvo,
- določanje pravic in obveznosti članov,
- urejanje napredovanja članov (pridobitev statusa pripravnika, ribiča),
- presojo o tem, kdaj član izpolnjuje pogoje za pristop k ribiškem izpitu,
- prijavo člana na izpit.

Ko družina (na podlagi izpolnjenih pogojev po svojem statutu) kandidata prijavi na izpit, s tem izrazi svojo avtonomno presojo, da so pogoji izpolnjeni. Ta prijava je akt družine, ki ima pravne učinke tako navznoter (do člana) kot navzven (do RZS).

3.3 Pravni učinki prijave

Prijava kandidata s strani matične družine ima naslednje pravne učinke:

- kandidat pridobi **pravico do pristopa k izpitu** (ob izpolnjevanju pogojev po statutu),
- RZS je dolžna prijavo spoštovati in kandidatu omogočiti pristop,
- morebiten dvom o pravilnosti prijave bi moral biti izjema, utemeljena z očitno kršitvijo zakona.

Drugačna razlaga bi pomenila, da lahko RZS arbitrarno razveljavi odločitve svojih članic, kar je v nasprotju s temeljnimi načeli že opisane pravne ureditve.

4. MEJA MED JAVNIM POOBLASTILO IN AVTONOMIJO

4.1 Formalna meja

Meja je v 53. členu ZSRib. Javno pooblastilo sega do tam, kamor sega zakonsko pooblastilo. Ker zakon RZS ne pooblašča za določanje pogojev za pristop k izpitu, to področje ostaja v pristojnosti društev.

RZS ima pristojnost **preveriti znanje**, nima pa pristojnosti **ponovno preverjati pogojev**, ki so jih že preverile družine. Izpitna komisija je pristojna za ocenjevanje usposobljenosti, ne za nadzor nad delom društev.

4.2 Materialna meja

Materialna meja je v **naravi razmerja**. RZS je zveza društev, kar pomeni, da so njene pristojnosti subsidiarne – ureja tista vprašanja, ki presegajo okvir posamezne družine in zahtevajo enotno ureditev. Pogoji za članstvo in napredovanje članov pa so po svoji naravi stvar vsake družine posebej, saj odražajo njene specifične razmere in tradicijo.

Če bi RZS s pravilnikom določala pogoje, ki so strožji od statutarnih v ribiški družini, bi to pomenilo:

- kršitev načela zaupanja med zvezo in članicami,
- nedopusten poseg v avtonomijo društev,
- razvrednotenje vloge družin pri usposabljanju svojih članov,
- kršitev hierarhijskega pravnih aktov (pravilnik ne more prevladati nad statutom).

4.3 Načelo zakonitosti in ultra vires

Pooblastilo za izvajanje javnih nalog je treba razlagati restriktivno. Če nosilec javnega pooblastila stori več, kot mu zakon dovoljuje, ravna **ultra vires** – preko svojih pooblastil. Takšno ravnanje je nezakonito in nima pravnih učinkov.

Pravilnik RZS o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov, ki je do spremembe v mesecu marcu 2026 določal za mladoletnega člana RD pogoj neprekinjenega triletnega članstva, je bil v delu, kjer posega v pogoje za pristop k izpitu, **brez zakonske podlage**. Tako tudi ni mogel biti podlaga za odločanje predsednika izpitne komisije, da kandidatu ni dovolil opravljati ribiškega izpita.

5. POLOŽAJ PREDSEDNIKA IZPITNE KOMISIJE

Predsednik izpitne komisije RZS je bil v težavnem položaju. Kot nosilec funkcije znotraj RZS je bil v dobri veri, da ravna pravilno, ko sledi pravilniku, ki ga je sprejela RZS. Njegovo ravnanje temelji na zaupanju v notranje akte organizacije, katere del je.

Vendar pa dobra vera ne more biti opravičilo za kršitev zakona.

Pravni nauk o dobri veri (*bona fides*) velja v civilnopравниh razmerjih, ne more pa legitimirati ravnanja, ki je v nasprotju z jasnimi zakonskimi določbami. Javno pooblastilo nosilcu nalaga dolžnost, da pozna meje svojih pristojnosti.

6. POSLEDICE ZA KANDIDATA IN PRAVNO VARSTVO

6.1 Pravna narava odločitve

Ker RZS pri izvajanju izpitov nastopa kot nosilka javnega pooblastila, je odločitev o ne dopustitvi pristopa k izpitu **upravni akt**, za katerega velja Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP): pisnost odločitve, obrazložitev, pravni pouk, vročitev.

6.2 Pravna sredstva

Kandidat ima na voljo:

- **pritožbo na organe RZS**,
- **upravni spor** pred Upravnim sodiščem RS,
- **ustavno pritožbo** (po izčrpanju rednih pravnih sredstev).

7. SKLEP

1. 53. člen ZSRib pooblašča RZS za **izvedbo izpitov in izdajo spričeval**, ne pa za določanje pogojev za pristop k izpitu.

2. Pogoje za članstvo in napredovanje članov na podlagi Zakona o društvih določajo **statuti ribiških družin**. To je njihova izvirna avtonomna pristojnost.

3. Meja javnega pooblastila je v 53. členu ZSRib. Kar ni v tem členu izrecno podeljeno, ostaja v pristojnosti društev.

4. Kandidat ima pravico do **sodnega varstva** (upravni spor), odločitev RZS pa bi morala biti izdana v obliki pisnega upravnega akta.

Jože Cepec, upokojeni višji sodnik

LITERATURA IN VIRI

1. Ustava Republike Slovenije (URS), Uradni list RS, št. 33/91-I in naslednji.
2. Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib, Uradni list RS, št. 61/06 in 56/2025).
3. Zakon o društvih (ZDru-1-UPB2, Uradni list RS, št. 64/11 naslednji).
4. Pravilnik o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov (akt RZS).
5. Poslovnik o delu izpitnih komisij (akt RZS).
6. Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP, Uradni list RS, št. 24/06 in naslednji).
7. Zakon o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/06 in naslednji).
8. Grafenauer, B., Brezovnik, B. (2018). *Upravno pravo: procesni del*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
9. Kerševan, E., Androjna, V. (2017). *Upravno procesno pravo*, Ljubljana: GV Založba.

OBVESTILA

RAZPIS XXXI. TABORA MLADIH MUHARJEV OSILNICA 2026

Komisija pri UO RZS za delo z mladimi ribiči razpisuje **XXXI. muharski tabor mladih ribičev Slovenije**. Razpis velja za mladoletne člane ribiških družin in nečlane, ki so rojeni v letih **2011 do vključno 2014**. Tabor bo v **RD Kočevje**, hotel Kovač Sela 5, Osilnica **od petka, 15. maja, do vključno nedelje, 17. maja 2026**. Taborniki bodo bivali v prostorih hotela KOVAČ.

Pričakovani **prihod in namestitev udeležencev: petek do 16. ure**.

Vsaka prijaviteljica (*ribiška družina ali območna zveza ribiških družin*) obvezno zagotovi in prijavi mentorja za tabornike iz svojega okolja. Mentor je lahko tudi eden od staršev otrok, udeležencev tabora. Na taboru so lahko prisotni tudi starši otrok, ki so udeleženi na taboru, vendar se morajo prijaviteljici organizatorju tabora, da jim ta zagotovi rezervacijo bivanja, ki pa je samoplačniška. Za vsake tri tabornike je obvezen en mentor.

Prijaviteljica za **mladoletnega člana** prispeva kotizacijo v znesku **90,00 €**, za mentorja pa **110,00 €**. Starši otrok, ki niso člani nobene RD, za svojega otroka prispevajo kotizacijo v znesku **120,00 €**. Računovodstvo RZS bo na podlagi prispelih prijav prijaviteljicam oz. staršem izstavilo račune, ki morajo biti poravnani pred začetkom tabora.

Vplačanih kotizacij RZS ne bo vračala.

Za prevoz udeležencev na tabor in nazaj poskrbijo prijaviteljice.

Zborno mesto:

Hotel KOVAČ, Sela 5 Osilnica.

Potek prijavljanja:

do 18.4.: RD, ZRD ali klub izbere mladoletne člane za udeležbo na taboru.

do 9.5.: RD, ZRD ali klub prenese kandidate v razpisni seznam v programu KLEN, ki bo odprt od 17. aprila do 8. maja ali do zasedbe prostih mest. V kolikor prijaviteljica ne bo prijavila mentorja, se mora predhodno dogovoriti z eno od sosednjih RD za skupnega mentorja.

Otroke smejo prijavit tudi starši otrok, ki so včlanjeni v eno od ribiških družin, pa tudi tisti, katerih otroci niso člani nobene od RD. V tem primeru starši sami prijavijo tabornika na naslov RZS do 30. aprila (p. p. 2974, 1001 Ljubljana).

do 12.5.: Strokovna služba RZS pripravi pregled vseh udeležencev tabora (ločeno mladoletne člane in mentorje) po abecednem vrstnem redu RD in klubov ter ga dostavi vodji tabora. Strokovna služba upošteva samo tiste prijave, za katere so prijavitelji nakazali kotizacijo.

Opozorilo: V primeru kakršnih koli zdravstvenih težav otroka ali obvezne diete morajo starši napisati navodila za zdravljenje in jih oddati odgovornemu mentorju.

Posebna ponudba: Starši, ki bi želeli za čas muharskega tabora preživeti vikend v Osilnici, se lahko prijavijo, da jim rezerviramo bivanje po ugodni ceni v hotelu ali kje v bližini.

Lep pozdrav in dober prijem!

Predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči:
Aleš HORVAT, l. r.

Predsednik
Ribiške zveze Slovenije:
dr. Miroslav ŽABERL

Program aktivnosti 31. muharskega tabora OSILNICA,

15. do 17. maja 2026

Prizorišče tabora - **Hotel KOVAČ**; Ribolovni revir reka »KOLPA« RD KOČEVJE

Petek, 15. maj

- Do 16. ure prihod udeležencev tabora v **Hotel KOVAČ, Sela 5, 1337 Osilnica**
 - namestitve po sobah (mentorji in vodja tabora)
- 16.00–16.30 Otvoritev in pozdravni govor udeležencem (vodja tabora)
 - pozdrav predsednika RD Kočevje in predsednika RZS
- 16.30–17.20 Predavanje in praktični prikaz discipline kasting, trening (mentorji, komisija za kasting)
- 17.20–19.30 Met muhe v tarčo in daljavo (mentorji, komisija za kasting - igrišče hotela)
- 19.45–20.30 Večerja (restavracija hotela)
- 20.30–22.00 Vežanje umetnih muh (Hans Van Klinken, vezalna komisija in mentorji)
 - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Sobota, 16. maj

- 6.30–7.00 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.00–8.00 Zajtrk (restavracija hotela)
- 8.30–11.00 Predavanje o entomologiji (učilnica hotela, vezalna komisija)
- 11.00–12.00 Prikaz tehnike muharjenja in priprava pribora za ribolov (vezalna komisija, MTP in mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
- 14.30–17.30 Ribolov Kolpa in Čabranka (MTP in mentorji)
- 18.00–18.30 Predavanje na izbrano temo (predsednik RZS, predsednik DMR)
- 19.00–19.45 Večerja (restavracija hotela)
- 20.00–22.00 Vežanje umetnih muh (Hans Van Klinken in mentorji)
 - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Nedelja, 17. maj

- 6.30–7.30 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.30–8.30 Zajtrk (restavracija hotela)
- 9.00–12.00 Ribolov na Kolpi z mentorji (MTP - mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
 - 14.00 Pospravljanje opreme in priprava na zaključek (mentorji)
 - Proste aktivnosti, priprava gradiv za članek, skupinsko fotografiranje in izjave udeležencev tabora
- 15.00 Zaključek tabora (ob 16.00 predvideno razpust tabora)

Vodja tabora **Aleš HORVAT**

V primeru slabega vremena ali povišanega vodostaja na reki se program sproti prilagodi razmeram na terenu.

OPREMA ZA MUHARSKI TABOR

V kompletu za udeležbo na muharskem taboru mladih ribičev Ribiške zveze Slovenije (RZS) mora biti:

– osebni dokumenti:	– oblačila, obutev in drugo:
KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA	pižama
ČLANSKA IZKAZNICA (neobvezno)	par navadnih copat (za bivanje v domu)
OSEBNA IZKAZNICA ALI POTNI LIST (osebni dokument)	majice – dolg rokav
	majice – kratek rokav
– oprema za bivanje:	spodnje perilo
pribor za osebno higieno: milo, glavnik, šampon, zobna ščetka, zobna pasta	kratke hlače
mala in velika brisača za osebno higieno	rezervne dolge (tople) hlače
baterijska svetilka	športne copate
	vetrovka ali debel pulover
– za spremljanje programov tabora:	dežni plašč
ribiški škornji - visoki ali ribiške hlače	
muharski telovnik, podmetalka	
muharski ribolovni pribor (opremljena muharica s koleščkom, predvrzica in umetne muhe vseh vrst)	
namizna svetilka za vežanje muh (priporočeno)	
muharski vezalski pribor: muharski trnki, pribor za vežanje umetnih muh in vezalni material; (priporočeno)	

Podrobna navodila ti bo posredoval vodja skupine – tvoj mentor – na pripravljalnem sestanku za tabor. Pred odhodom na tabor mora mentor osebno pregledati veljavnost osebnih dokumentov udeležencev.

Aleš HORVAT,
predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči

PODKOVANI KRAP 2026

RD Barje vabi na tradicionalno ribiško tekmovanje **Podkovani krap**, ki bo v soboto, **23. maja 2026**, od **8.00 do 12.00** na **Krimskem jezeru pri Podpeči**.

Prijava na tekmovanje in plačilo startnine v višini **25 €** (vključena jutranja kava in malica) bosta potekala **od 6.30 do 7.00** ob jezeru.

Po končanem tekmovanju sledi pogostitev s toplim obrokom, nato pa razglasitev rezultatov (**najtežji krap**) ter podelitev nagrad in priznanj najuspešnejšim tekmovalcem.

Urnik tekmovanja

- **6.30 –7.00:** prijava in plačilo startnine
- **7.00:** zbor tekmovalcev, žrebanje štartnih mest in nagovor
- **7.20:** odhod na lovna mesta
- **8.00:** krmljenje in začetek tekmovanja
- **12.00:** zaključek tekmovanja in topel obrok
- **12.30:** razglasitev rezultatov in podelitev nagrad

Pogoji tekmovanja

- Ribolov poteka s **plovcem ali na dno**.
- Točkuje se **najtežji ulovljeni krap**.
- V ekipni razvrstitvi se upoštevajo **vse ujete ribe članov ekipe**.
- Dovoljen je ulov več krapov ob sprotnem tehtanju in vračanju v vodo.

Ribe, ki se ne štejejo v rezultat, se takoj po ulovu vrnejo v vodo.

Dovoljene vabe: vse naravne vabe (kruh, polenta ipd.).

Začetek in konec tekmovanja bosta označena z **zvočnim signalom**.

Vsak tekmovalec tekmuje **na lastno odgovornost**.

Vodja tekmovanja: Jure Ganič (041 405 785)

*Vabljeni in dober prijem!
UO RD Barje*

ZMAGA JE ODŠLA V NEMČIJO

Tudi letos je bila udeležba na mednarodnem vezalskem natečaju Odrpto prvenstvo Slovenije za najboljšo umetno muho 2026, ki obenem šteje za državno prvenstvo v vezanju umetnih muh za leto 2026, zelo dobra. Ne toliko po številu muh – prejeli smo 42 muh iz petih držav – ampak predvsem po njihovi kakovosti. Ta trend naraščanja kakovosti vezanja opažamo že zadnjih nekaj let. Veseli nas tudi, da so med najboljšimi tudi mlajši domači tekmovalci.

Komisija v sestavi Matej Delak, Luka Lukman, Nejc Travner in Miran Korošec se je zbrala 1. marca 2026. Kot že rečeno, kakovost muh je bila na zelo visokem nivoju, zato je bilo naše delo zahtevno, a hkrati zelo zabavno in poučno.

Prepričljivi skupni zmagovalac 39. Odrptega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho je postal Christian Kölle iz Nemčije s potezanko Froggy Acorn Popper. Christian ni le skupni zmagovalac, temveč je zmagal v vseh kategorijah, kar doslej ni uspelo še nikomur.

Rezultati po kategorijah

Ličinke in mokre muhe:

Prvo mesto je z muho Wiggletail Nymph osvojil Christian Kölle, drugo mesto je z muho Green Nymph dosegel Alfons Scheffold, tretje mesto pa Jure Bratkovič z muho Fast Swim Nymph, s katero

1. mesto Ličinke in mokre muhe - Christian Kölle: Wiggletailnymph

je postal tudi državni prvak v tej kategoriji. Drugo mesto je v državni razvrstitvi dosegel Ticijan Paljk z muho Black Stonefly, tretje pa Simon Urbas z muho IW (Itchy Wings).

Potezanke:

Največ točk je prejela muha Froggy Acorn Popper Christiana Kölleja. Drugo najvišje število točk je dosegel Jure Bratkovič s svojim posnetkom raka Foam Cray, s katerim je postal tudi državni prvak v tej kategoriji. Tretje mesto je osvojil Parim Molakuze iz Nemčije s potezanko Cuttlefish (black and white). V državni razvrstitvi sledita Juretu Bratkoviču še Ticijan Paljk s potezanko Double Minnow (2. mesto) in Miha Strnad z muho Green Kathrin (3. mesto).

Realistični posnetki:

Prvo mesto na odprtem prvenstvu je osvojil Christian Kölle s svojim posnetkom vrbnice The Brown Stonefly. Drugo mesto je zasedel domači vezalec Saša Mehmedika z muho Bramor, tretje pa Alfons Scheffold z muho Soca Queen. Saša Mehmedika je s tem postal državni prvak v kategoriji realizma, drugo mesto pa je zasedla Tatjana Sivka s posnetkom rakovice Lux.

Suhe muhe:

V tej kategoriji se je na prvo mesto prebil Christian Kölle, ki je zvezal izvrsten posnetek enodnevnice Mapledun. Drugo najvišjo oceno je dosegel Marco Naldi iz Italije z muho Dinocras cephalotes, tretje mesto pa domači vezalec Jure Bratkovič, ki je z muho CDC Black Moth zmagal v državni razvrstitvi. Drugo mesto je osvojil Ambrož Paljk z muho Natural Caddis, tretje pa Jure Gombač z muho RS22.

Vsem udeležencem se zahvalujemo za sodelovanje na natečaju in jih vabimo k ponovnemu sodelovanju prihodnje leto na jubilejnem 40. Odrptem prvenstvu Slovenije v vezanju umetnih muh. Za konec se zahvalujemo vsem, ki so sodelovali pri izvedbi natečaja, še posebej pa Nejcju Travnerju – novemu članu vezalne komisije, ki se nam je pridružil kot četrti član.

*Miran Korošec, član MVK,
Foto: arhiv komisije MVK*

1. mesto Potezanke - Christian Kölle: FROGGy acorn POPPER

2. mesto Potezanke (1. državno) – Jure Bratkovič: FOAM CRAY

4. mesto Potezanke (2. državno) – Ticijan Paljk: Double minnow

2. mesto Realizem (1. državno) – Saša Mehmedika: Bramor

1. mesto Suhe muhe - Christian Kölle: Mapledun

3. mesto Suhe muhe (1. državno) – Jure Bratkovič: CDC MOTH

Županova idejna zasnova za projekt urejene brežine pod gozdom (foto: arhiv Občine Sv. Trojica).

ŽUPAN OBČINE SV. TROJICA IN RIBIČI Z ROKO V ROKI ZA RAZVOJ TURIZMA

Skupni interesi ljudi na različnih področjih lahko zelo pomembno vplivajo na razvoj krajev in krepijo medsebojne odnose in sodelovanja.

Podobno velja tudi v primeru naše pomembne zgodbe, med glavnima partnerjema – Občino Sv. Trojico in Ribiško družino Pesnica Lenart, ki želita z roko v roki še dodatno popestriti in obogatiti turistično dejavnost svojega kraja.

Pobudnik omenjenega vzajemnega sodelovanja je ribiška družina in njen prizadevni član Mitja Kmetec, naš priznani športni ribič in večkratni državni prvak v lovu rib s plovcem, ki je med drugimi izjemnimi športno ribolovnimi dosežki že leta 2016 na svetovnem članskem prvenstvu v Plovdivu (Bolgarija) osvojil nehvaležno, a vseeno izjemno 4. mesto ter leta 2022 v Osijeku (Hrvaška) 2. mesto na svetu in potrdil, da je naš vrhunski športni ribič, ki bo tudi v letošnjem letu 5. in 6. septembra na reki Sorraia v Corucheju (Portugalska) poskušal skupaj s svojimi reprezentančnimi sotovariši osvojiti najboljši rezultat na svetu.

A tokratna želja Mitje in njegovih ribiških sotovarišev ter vodstva RD je, da uredijo prestrmo, na novo izdelano brežino ob trojiškem akumulacijskem jezeru, ki spada pod okrilje Dravskih elektrarn Maribor. Zgradili bi stopnice ter ribolovna mesta – podeste. Slednje bo omogočilo varno izvajanje športnoribolovne dejavnosti predvsem ribiškim

sotovarišem, ki jim zaradi zdravstvenih težav ali drugih omejitev sedaj ni omogočeno normalno gibanje ob vodi. Med slednje nedvomno spadajo invalidne osebe in starejši ljubitelji športno rekreativne in tekmovalne ribolovne dejavnosti.

Z omenjeno izvedbeno ureditvijo brežine jezera bo kraj lahko obiskalo še večje število turistov, med katerimi bo nedvomno lepo število ljubiteljev ribolova. Prizadevnim ribičem v vlogi organizatorjev pomembnih državnih ali mednarodnih tekmovanj pa bo zopet omogočeno vzorno izpeljati tekmovanja na zelenem tekmovalnem nivoju.

Žal se nam o poteku omenjene problematike ni uspelo sestati s prizadevnim predsednikom RD Pesnica Lenart Brankom Vukanom zaradi trenutnega zdravstvenega stanja, zato mu želimo, da se uspešno pozdravi in nadaljuje z uspešnim vodenjem svojih ribičev.

Tudi gospod David Klobasa, župan Občine Sv. Trojica, se zaradi obremenjenosti z volitvami le ni mogel odzvati na vabilo našega skupnega pogovora. A razveseljuje spoznanje, da po telefonskem pogovoru trojiški župan ni skrival navdušenja nad sodelovanjem s prizadevnimi ribiči. Slednje potrjuje gesta župana, ki nam je na vpogled poslal že projektiran končni del brežine jezera ob gozdu.

Mitji Kmetcu je le uspelo zgraditi stopnice v strmo brežino ribnika.

Delovne zmage sta se razveselila marljiva ribiča. Z leve: Nik Belčič in Ivan - Ivek Pravdič.

Slobodan »Dane« Krstič, srbski trikratni državni prvak v LRP 2023, 2024 in 2025, Mitjev prijatelj, si je prišel ogledat spremenjeno tekmovalno traso.

Spominska fotografija ob novi pridobitvi. Z leve: Ivan Pravdič, Slobodan Krstič »Crni panter« in Mitja Kmetec.

Ob pogovoru z ribiči omenjene RD je bilo slišati veliko pohval, namenjenih njihovem prizadevnemu ribiškemu sotovarišu Mitji Kmetcu, ki je skupaj z njimi krepko zavihal rokave, da so stopnice v brežini jezera že vgrajene. Mitja se je zahvalil tudi njim ter še posebno županu, ki pritrjuje, da je treba stopiti skupaj pri urejanju okolice jezera. Zahvalil se je tudi članom predsedstva RD, ki ga je pri njegovi omenjeni nameri podprlo in mu zaupalo ter ga pooblastilo za vodenje tega pomembnega projekta.

S tem osnovnim opravljenim delom je tako storjen prvi pomembni korak do ureditve okolice trojiškega akumulacijskega jezera.

Z našim vrhunskim športnikom Mitjem smo se pogovarjali o tem in onem: »Trojiško jezero že štiri desetletja na svoji brežini gosti najuspešnejše ribiče v lovu rib s plovcem Slovenije na tradicionalnih tekmovanjih državnega prvenstva in nedvomno sodi med najbolj realna tekmovališča v državi. To pomeni, da tekmovalna trasa nudi zelo enakovredne pogoje ribolova, kar potrjuje dejstvo, da lahko tekmovalec s pravilno taktiko in znanjem zmaga domala na vsakem ribolovnem mestu, to pa zelo pozitivno vpliva na udeležence tekmovanj. Država oz. Dravske elektrarne Maribor so ob obnovitvenih posegih zelo strmo oblikovali brežino jezera, kar je za ribiče nesprejemljivo. Na težavo je bilo treba opozoriti ter se dogovoriti za rešitev, ki bo ribiču omogočila dostop do vode. Slednje so nam dovolili in prevzel sem projekt umestitve stopnic, ki so še v fazi izgradnje, a kmalu bomo z omenjenim

delom končali. Tako bo urejenih 30 pasov stopnic, torej za dve lovni startni mesti bo služil en pas stopnic, kar bo skupno zadostovalo za uporabo 60 lovnih mest. Ob tem moram poudariti, da so pri izvedbi del priskočili na pomoč ribiški prijatelji, ki so na različne načine pomagali, da smo uspeli z minimalnimi stroški veliko postoriti, za kar se tako v svojem imenu kot v imenu naše RD vsem prav lepo zahvaljujem. Čaka nas še kar nekaj pomembnih del, da bo jezero dobilo tisto pravo čarobno in za turiste privlačno podobo, za kar bo treba z roko v roki z občinskimi možmi še kaj postoriti – kot npr. dostop z vozili, kar bi nam omogočilo organizirati mednarodna tekmovanja. Slednja bi bila prava turistična poživitev za naš kraj.«

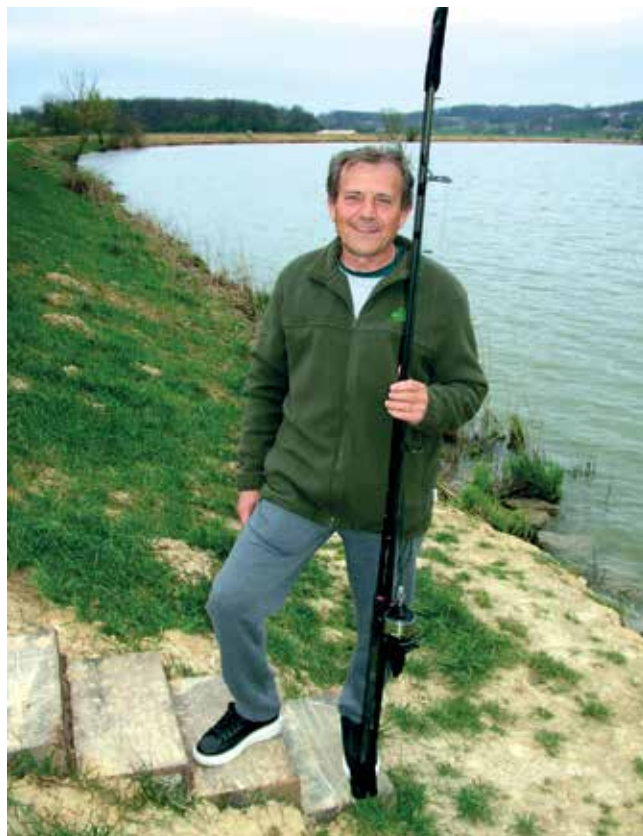
Ob ogledu izvedbenih del brežine jezera smo srečali dva vidno zadovoljna ribiča – Mitjeva prizadevna pomagača, ki sta se lahko med prvimi prepričala o funkcionalni uporabi stopnic. Slednje, kot smo že omenili, ribiču omogočijo varen pristop k vznožju jezera.

Prvi naš sogovornik Ivan - Ivek Pravdič nam je povedal: »Stanovali smo ob reki Dravi in kot mali deček sem z zanimanjem opazoval ribiče. To je opazil moj dobri svak, ki sicer ni bil ribič, a mi je kupil ribiško palico in nekaj osnovnega pribora. V 4. razredu OŠ sem pristopil v ribiško družino ter v družbi prijaznega ribiškega čuvaja ujel svojo prvo čudovito ribo, kar 5 kg težkega linja, ki mi ga je omenjeni dobri človek pomagal spraviti na suho in me ob tem podučil lovljenja rib s plovcem. Nepozaben dogodek sem doživel pred 38 leti,

Nik zelo uživa ob lovljenju rib.

Ivek zelo rad lovi trofejne ribe, some in smuču.

Županova idejna zasnova za projekt urejene brežine pod gozdom (foto: arhiv Občine Sv. Trojica).

ko sem opazil v kraju Radvanje zapuščeni ribnik, ki smo ga s prijatelji in pomočjo vodstva naše tovarne »SWATI« usposobili, da v njem živijo lepe ribe in na mojo pobudo ustanovili ribiško sekcijo Swati, ki še danes združuje ribiče. V naši RD Pesnica Lenart prizadevno vlagamo ribjji življev v naše vode, ki so nam zaupane, da z njimi upravljamo in s tem lahko tudi uživamo v naši ribolovni dejavnosti. Ribiči smo lahko zelo zadovoljni, da imamo v naši sredini Mitjo, ki je poskrbel tudi za nas starejše ribiče, saj bomo lahko še vedno stopili k jezeru, ter da imamo prizadevno vodstvo naše RD in gospoda Davida Klobaso, prizadevnega župana Občine Sv. Trojice.«

Drugi naš sogovornik je mladi športni ribič Nik Belčič, nadarjeni tekmovalac v LRP, ki se je leta 2021 na takratnem mladinskem državnem prvenstvu na Šmartinskem jezeru z doseženim 3. mestom prvič uvrstil v reprezentanco Slovenije na svetovno prvenstvo, ki se ga naši žal niso udeležili

in Nik se je še bolj posvetil študiju strojništva. Med našim zvedavim pogovorom nam je marljivi mladenič zaupal: »V družbi družinskih prijateljev (pri nas doma namreč nihče ni bil ribič) sem kot 6-letni deček ujel svojo prvo ribo - krapa, ki me je tako osrečil, da je še danes v meni prisotna ribiška strast. Pri svojih 17 letih sem začel bolj resno tekmoovati in moja tekmovalna pot se je uspešno stopnjevala tudi v ekipnem tekmovanju, saj smo se kot mlada 2. ekipa RD Pesnica Lenart uvrstili v A-ligaško tekmovanje. Zaradi dela ob študiju je zmanjkalo časa za bolj resno tekmovalno dejavnost, a se že počasi vračam k športnoribolovno tekmovalni dejavnosti, ki z ureditvijo brežine ob jezeru pridobiva še eno ustrezno tekmovalno traso v Sloveniji, primerljivo s tekmovališči v Radečah, Sevnici, Brestanici Krško, Brežicah! Vsa čast prav vsem, ki pomagajo in si prizadevajo urediti okolico jezera.«

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

KOSTEVČ Trgovina Kostevc
Trg zborna odposlancev 20
1330 Kočevje

WWW.KOSTEVČ.SI

SIMMS MUHARSKI SETI

SIMMS FREESTONE
(novi model)

Redna cena: 749,80 €
Akcijska cena:
599 €

- ✓ Vrhunski material
- ✓ Vdirljiv podplat
- ✓ Zanesljivi sklop

SIMMS TRIBUTARY
(novi model)

Redna cena:
Akcijska cena:
399 €

- ✓ Odlično razmerje cena/kakovost
- ✓ Robustni podplat
- ✓ Udobni škornji

Delovni čas: PON – PET: 9:00 – 12:00 & 14:00 – 17:00 | SOB: 9:00 – 12:00
☎ 031 611 479 | KOSTEVČ.SI | ✉ TRGOVINA@KOSTEVČ.SI

BRANJE VODE

Na kaj mora biti pozoren vsak začetnik v ribolovu

Ko stopimo k reki, najprej opazimo vodo, njen tok, odseve in valovanje. A kar vidimo mi, ni enako tistemu, kar vidi riba. Njo zanimata le dve stvari, ki pomenita razliko med življenjem in smrtjo: kako se hraniti z najmanjšim možnim naporom in kako pri tem ostati varna. Zato večina toka, ki ga človek dojema kot en sam neprekinjen tok energije, za ribe sploh ni primeren za zadrževanje. RIBE so tam, kjer jim voda prinaša hrano skoraj do gobca, tok pa je dovolj miren, da jim ni treba nenehno plavati. Ko se poglobimo v razmišljanje rib, se reka pred teboj spremeni, ni več le voda, ki teče, temveč zemljevid skritih zatočišč in nevidnih hranilnih pasov.

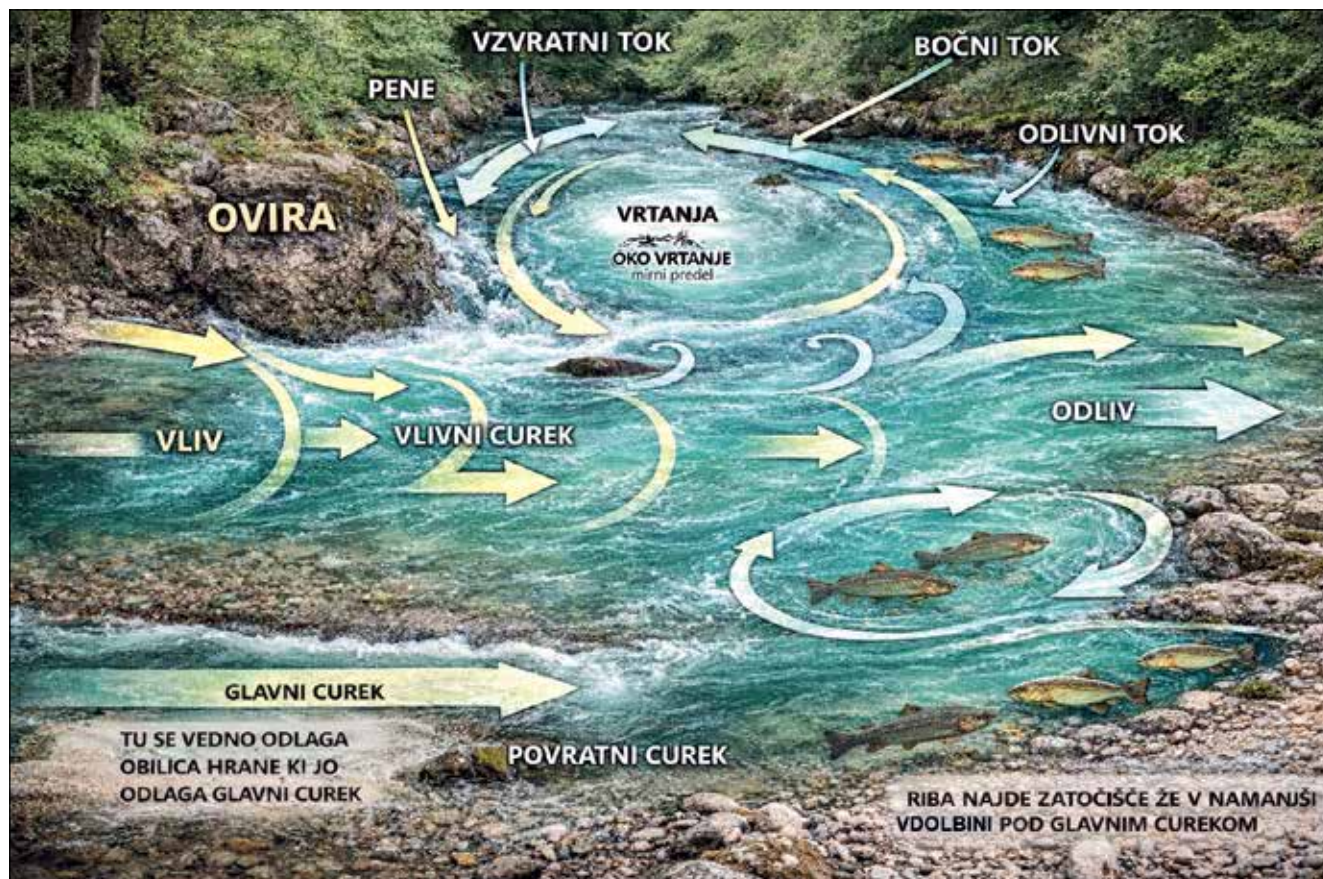
Vsaka reka ima globoke tolmune in hitreje brzice, med njima pa prehode, kjer se vodni tok lomi in spreminja. Tolmun je za ribe kot dnevna soba: tam najdejo mir in varnost. Globina jim daje občutek zavetja, velike skale, obrežno grmovje ali potopljeno drevje pa ustvarjajo senco in dodatno skrivališče. V tolmunu riba porabi najmanj energije in lahko miruje skoraj brez premikanja repa. Ko ni rojenja žuželk ali ko je tok premočan, se večina rib umakne prav sem. Velika riba skoraj nikoli ne počiva sredi močnega toka, ampak na mirnem mestu, kjer ima nad seboj hitrejšo vodo - "streho".

Na začetku tolmuna, kjer se hitrejši tok zlomi v globino, ribe pogosto opazujejo, kaj prinese voda iz zgornjega dela reke. Ta mesta so najboljše kombinacije varnosti in hrane, zato jih imenujemo **glavno ležišče** (najboljši koticiki za hranjenje in hitri

umik v globino). Nižje, proti repu tolmuna, se voda še vedno umirja, hrana pa se zbira v ožjem pasu. Tam se zadržujejo ribe, ki se hranijo, a so tudi zelo previdne, saj so izpostavljene pogledu od zgoraj.

Začetnik pogosto predloži svoj posnetek predaleč in išče ribe sredi tolmuna, medtem ko postrvi mirno počivajo pol metra stran v mirnejšem, počasnejšem toku, tik pred delom, kjer se gladina samo rahlo lomi v hitrejši tok. Če pristopiš preblizu ali stopiš v vodo brez premisleka, se riba umakne v zaščitni del tolmuna v globino proti sredini, pogosto tako neopazno, da sploh ne veš, da je bila tam. Zato je najpomembnejši prvi nasvet pri branju vode: ne lovimo rib s treniranjem metov muharske vrvice, temveč jih najprej poiščemo z očmi in razumevanjem vodnega toka, ki pogojuje življenjski prostor prebivalcev vodnega ekosistema.

Ko tok iz tolmuna preide v brzice, se vse popolnoma spremeni. Tam ni več globine, a je ogromno kisika in hrane. Brzice delujejo divje in neurejeno, a v resnici skrivajo vedno več majhnih zavetrij, kot jih začetnik sploh opazi. Za vsakim večjim kamnom nastane mirnejši žep vode, kamor priteče hrana iz glavnega toka. RIBE se v takih žepih ne zadržujejo brez razloga, tu se hranjenje dogaja skoraj neprekinjeno. Riba v žepu porabi izjemno malo energije, hkrati pa ima pred sabo trak hrane, ki jo tok prinaša mimo nje. To je pravi "samopostrežni pas", zato so taki žepi pogosto ključna mesta za muharja.

Značilnosti tolmuna - tokovi, ki pogojujejo ležišča in prehranjevanje rib.

Izkušen muhar ve, da ni treba metati daleč, ampak točno tja, kjer se tok lomi in vstopa v zavetje za kamnom. Ribe so tam pogosto skoraj negibne, a so pripravljene na bliskovit premik, ko vodni tok mimo prinese ličinko ali odmrlo žuželko. Če je voda globlja, riba pobira hrano pri dnu; če je plitvejša, pa opazuje tudi površino, saj ima od tam boljši pregled. Čisto na površju pa se bo dvignila le, če je tok dovolj miren in ne porablja preveč energije.

Ko enkrat razumeš, zakaj so tolumni zavetje in rep tolmuna hranišče, začneš opazovati tudi prehode med obema. Reka nikjer ni povsod enaka, temveč diha, stiska se in odpira, pospešuje in umirja. Prav tam, kjer se nekaj spreminja, so ribe najpogosteje prisotne. Čista, enakomerna voda brez preloma, ovire ali spremembe hitrosti je za ribe dolgočasna in energijsko neugodna. Živijo od kontrastov: hitrega in počasnega, globokega in plitvega, svetlega in temnega.

Brzice so del reke, ki se jih začetnik pogosto ustraši, ker so na videz kaotične. V resnici so najbolj logična področja za muharjenje. Kjer voda udari ob kamen, se tok razdeli. Del energije se razbije navzdol in del okoli ovire, za njo pa nastane mirno zavetrje. To zavetje ni naključje, to je popoln energetski žep, kamor riba pride tako rekoč "počivat pri polni skledi". To je tisto mesto, kjer riba lahko miruje skoraj povsem pri dnu, nad njo pa drsi hitrejši tok, ki ji prinaša hrano. Če je riba v takem žepu, ima vse, kar potrebuje – oskrbo s kisikom, hrano in zavetje pred plenilci, pa tudi dobro izhodišče za pobeg v globino ali med oviro, če se prestraši.

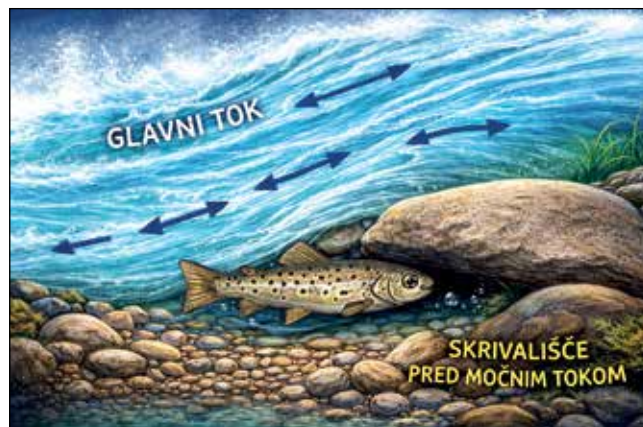
Takih žepov v brzicah ni malo – pogosto jih je več zaporedoma kot nekakšna veriga postajališč, kjer lahko postrvi ali lipani menjajo položaj glede na intenzivnost hranjenja. Večji kamni ustvarijo globlje žepe, manjši ustvarijo kratke, a zelo produktivne mirne lise. V zelo plitvih brzicah pa za ribe šteje že nekaj centimetrov razlike v hitrosti vode. Za človeka neopazno, za ribo pomembno kot udoben naslanjač, kjer opazuje in počiva.

Ko se trudimo razumeti ribo, moramo razumeti tudi razmerje med hrano in porabo energije. Riba je tam, kjer največ dobi in najmanj izgubi. To je pravilo, ki je vedno prisotno, ne glede na letni čas ali količino vode. Zato so najboljše mesta vedno tam, kjer se tokovi srečujejo, lomijo ali vračajo sami vase.

Med brzicami se pogosto pojavijo tako imenovani jarki, to so podolgovati pasovi nekoliko globlje vode, speljani ob robu brzice ali med dvema tokovnicama trakovima. V takem jarku se hrana zbira skoraj kot po tekočem traku. Riba tam ne počiva zaradi zavetja pred plenilci, ampak zaradi stalne dostave hrane. Ko voda ni previsoka in ko ribe aktivno jedo, so jarki pogosto prvi, ki jih je smiselno preloviti z našimi posnetki.

Posebna vrsta ugodnega toka v reki ali potoku nastane tam, kjer se dva vodna tokova srečata in zasukata drug mimo drugega. Tam je več turbulenc in vrtinčenja, toda prav to vrtinčenje dviga hrano s tal in jo za nekaj trenutkov ujame v nekakšen mirni krožni tok. To je za hrano »samopostrežni« vrtinec, ki ga velike ribe dobro poznajo. Čeprav je tok na pogled nemiren, je na dnu lahko povsem miren in varen. Velika riba bo vedno stala na mestu, ki je blizu hitrega toka, a ne neposredno v njem.

Ko tok iz brzice preide nižje v počasnejši del, se pogosto ustvari povratni tok. To je tisti značilni del vode, ki se na površju vrti navzgor oziroma proti toku, kot bi se vračal. Zelo pogosto začetnik misli, da je tam "slaba" voda ali zgolj nekakšna motnja na gladini, a za ribo je to priložnost. Ko hrana iz glavnega toka zaide v povratni tok, je ujeta dlje časa in kroži v majhnem območju. Ribi tako ni treba loviti hrane, ta se vrti okoli nje. V takem delu reke so pogosto največje ribe, a so tudi najbolj previdne. Riba mora imeti možnost, da se v trenutku umakne globlje ali pod katero od zaščit, ki jih nudi brežina ali naplavine lesa. Zato izkušeni muhar ne gleda samo, kam bo vrgel svoj posnetek, ampak tudi kam bi riba pobegnila, če bi se prestrašila. Kjer je varen zasilni izhod, tam je dobro ležišče.

Vodni žep za skalo

Ko prideš k vodi večkrat, začneš opazovati stvari, ki jih sprva sploh nisi videl. Najprej vidiš samo vodo, potem tokove, kasneje razlike v hitrosti, nato prelomnice in na koncu že skoraj začutiš, kje se riba zadržuje, še preden jo dejansko opaziš. Tisto, kar je na začetku videti zapleteno, postane z vajo preprosto. Brzica ni več skupek valov, temveč zemljevid potencialnih ležišč; tolmun ni več samo globina, ampak sklop zaščitnih in prehranjevalnih točk.

Za izkušenega muharja je prvi pogled na vodo razdeljen v tri vprašanja:

Kam bo riba pobegnila, če se prestraši? To razkrije njeno skrivališče.

Kje bo riba stala, ko je sita? To razkrije glavno ležišče.

Kje bo riba stala, ko se hrani? To razkrije prehranjevalni pas.

Ko to enkrat ponotranjiš, na reko ne gledaš več naključno. Branje vode se začne s predvidevanjem, ne z ugibanjem.

Ko opazuješ reko, si zapomni eno vodilo: **tok in hrana vedno potujeta po linijah**. Riba ne tava levo desno brez razloga; je tam, kjer poteka pas vode, ki ji prinaša hrano. Zato je pomembno razumeti, kako se tok "zlomi". Ko voda zaobide balvan, nastane ozka hitra steza na eni strani in mirno zavetrje na drugi. To ni naključje, to je najjasnejša smernica za vsakega muharja, ki jo reka sama nariše za nas.

Enako velja za spodjedene bregove in drevje, ki nudi zatočišče. Kjer tok spodjeda brežino, kjer raste ali drevje s koreninami visi čez rob, odpadlo listje in žuželke se kopicijo ravno tam v liniji, kjer se hiter tok umiri. Začetnik tak breg pogosto spregleda ali predloži preveč daleč, namesto čim bližje senčni liniji ob bregu. Velike ribe se rade držijo teh mest, še posebej ob nizkem vodostaju, ko postanejo previdne in se premaknejo iz globin samo na varna mesta, kjer jih zaradi senc, zaklonov in grmovja ne vidimo zlahka.

Ko opazuješ reko poleti ali v poznem večeru, se najboljše mesta za hranjenje pogosto selijo tik ob breg vodotoka. Hrana potuje ob prehodih v toku, kjer sta stik mirne in hitre vode najbližja drug drugemu. Včasih je to pol metra od obale, včasih trideset centimetrov. Kdor reko opazuje samo na sredini, polovico rib spregleda že, ko zabrede v vodo.

Največja napaka začetnika je, da branje vode razume kot iskanje globine. Globina sama po sebi ni razlog za prisotnost ribe, je le zavetje. Hrana pa je tista, ki jo pritegne iz njenega stalnega ležišča. Če ni hrane, globina ne pomeni nič. Riba se bo vedno prestavila bližje viru hrane, četudi je tam plitveje, če le lahko ohranja dobro, zasilno linijo umika pred nevarnostjo. To je tisti večni kompromis, ki ga muhar mora razumeti: riba vedno išče ravnotežje med varnostjo in zalogajčkom.

Ko nivo vode pada, ko se reka ohlaja ali ko se spremeni svetlobni kot, se ribe premikajo med ležišči. Reka se čez dan večkrat "predružači" brez fizične spremembe. Tok se morda skoraj ne

RIBIŠKI INFORMATOR

1 – 2026

RIBIŠKA ZVEZA SLOVENIJE

Na podlagi določb 7. in 25. člena Statuta Ribiške zveze Slovenije (v nadaljevanju: RZS), in 1. in 5. točke prvega odstavka 101. a člena Pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa na državni ravni (Uradni list RS, št. 68/19, 91/20, 138/21, 74/23, 118/23, 6/24, 18/25, 80/25 in 13/26) ter Smernic za zagotavljanje varnega športnega okolja Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS-ZŠZ), je Upravni odbor RZS na svoji seji dne 7. 4. 2026 sprejel naslednja

PRAVILA O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI IN VARNEGA ŠPORTNEGA OKOLJA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Namen in področje veljavnosti)

- (1) Ta pravila določajo ukrepe in mehanizme za zagotavljanje varnosti vseh članov športne organizacije in udeležencev športnih programov v okviru RZS in njenih članic.
- (2) Pravila opredeljujejo oblike neprimerne ravnanja, identifikacijo in obravnavo varnostnih tveganj, preventivne ukrepe ter pravila za preverjanje osebne ustreznosti kadrov.
- (3) Določbe teh pravil veljajo za vse osebe, ki delujejo v okviru RZS in njenih članic, vključno s športniki, trenerji, strokovnimi delavci, funkcionarji, sodniki in prostovoljci.
- (4) Namen pravil je zagotoviti varno okolje, ki preprečuje zlorabe v športu, ne tolerira nasilja ter krepi integriteto in zaupanje.

II. OPREDELITEV OBLIK NEPRIMERNEGA RAVNANJA

2. člen

(Zloraba in neprimerno ravnanje v športu)

- (1) Za zlorabo v športu se šteje vsako namerno dejanje ali vedenje, ki povzroči oziroma bi lahko povzročilo fizično, čustveno, spolno ali materialno škodo športniku ali drugemu deležniku v športnem okolju.
- (2) Prepovedane oblike zlorab in neprimerne ravnanja v športu obsegajo zlasti naslednja ravnanja:
 - Fizična zloraba: vsako namerno dejanje nasilja, agresije ali telesne poškodbe, ki povzroči poškodbo ali travmo in se ne zgodi neposredno v kontekstu športnih pravil (med drugim: udarjanje, pretepanje, neustrezne obremenitve pri treningu ali ob predhodnih poškodbah, prisilno uživanje alkohola, sistematične dopinške prakse);
 - Psihološka zloraba: brezkontaktno vedenje namernega povzročanja psihološke ali čustvene škode v besedni ali nebesedni obliki, kar vključuje verbalne napade, žalitve, poniževanje, grožnje, manipulacijo, sistematično izključevanje ter ustrahovanje (angl. bullying), ki je lahko tudi skupinsko ali pa se izvaja preko spleta;
 - Spolna zloraba: vedenje spolne narave s stikom ali brez njega, pri katerem ni privolitve, je ta izsiljena oziroma manipulirana ali pa je sploh ni mogoče dati (med drugim: spolni napad, posilstvo, nadlegovanje, neželena spolna prizadevanja);

- Materialna oziroma finančna zloraba: nepravilna ali nepooblaščen uporaba posameznikovih finančnih virov, sredstev ali premoženja za osebno korist ali nadzor, kar med drugim vključuje krajo, goljufijo, izkoriščanje ali spravljanje v finančno odvisnost;
- Zanemarjanje oziroma malomarnost: opustitev zagotavljanja ustrezne oskrbe, podpore ali pozornosti (med drugim pomanjkanje hrane, počitka, zdravstvene oskrbe oziroma starosti in zmožnostim primerne okolja);
- Izkoriščanje: dejanje izkoriščanja posameznika za osebno korist, ki pogosto vključuje zlorabo moči, zaupanja ali avtoritete.

III. IDENTIFIKACIJA IN OBRAVNAVA VARNOSTNIH TVEGANJ, POSTOPEK ODLOČANJA TER SANKCIJE ZA NAJHUJŠE KRŠITVE

3. člen

(Identifikacija tveganj)

- (1) RZS in njene članice morajo redno identificirati situacije, ki predstavljajo povečano varnostno tveganje za nastanek zlorab in jih ustrezno nasloviti.
- (2) Posebna pozornost in nadzor se namenjata obravnavi varnostnih tveganj v specifičnih situacijah, kot so potovanja in nastanitve.
- (3) Pri ugotavljanju varnostnih tveganj in obravnavi vsakršnega ravnanja se raziše in upošteva razmerje moči ter položaj vpletenih deležnikov, s primarnim ciljem preprečevanja zlorabe avtoritete, moči ali zaupanja.
- (4) Za vsako identificirano varnostno tveganje RZS sprejme ustrezne preventivne ukrepe in protokole ravnanja, ki minimizirajo možnost nastanka zlorab ter določajo jasna pravila obnašanja in nadzora za vse deležnike.

4. člen

(Obravnavanje tveganj in prijave kršitev)

- (1) Za prijavo kršitev RZS vzpostavi in upravlja digitalno spletno orodje, ki omogoča enostavno, hitro in anonimno podajo prijave. Ne glede na način prijave, pravila obravnave in vodenja postopkov zagotavljajo zaupnost in varstvo identitete neanonimnega prijavitelja.
- (2) Žrtve, prijavitelji ali osebe, ki zaznajo kršitev, se lahko s prijavo obrnejo prek spletnega prijavnega obrazca oziroma na sekretarja RZS, ki nudi ustrezne informacije, usmeritve in skrbi za obravnavo prijav.

(3) RZS obravnava kršitev po postopku, določenemu v členih od 5 do 11 teh pravil ter določa tekmovalno komisijo RZS kot pristojni organ za obravnavanje kršitev.

(4) V primerih, ko zadeve ni mogoče ustrezno rešiti na ravni RZS, se zadeva lahko predloži v obravnavo pristojnim organom OKS-ZŠZ.

5. člen

(Postopek odločanja)

(1) Pristojni organ RZS - tekmovalna komisija odloča z glasovanjem. Odločitev je sprejeta, če je zanjo glasovala večina vseh članov komisije .

(2) Po prejemu vloge, prijave kršitve ter drugih predlogov in pobud, se najprej ugotovi, ali je tekmovalna komisija pristojna za obravnavo zadeve. Če se ugotovi, da zadeva ne spada v delovno področje komisije, se o tem obvesti prijavitelja oziroma predlagatelja ter odstopi zadevo pristojnemu organu, s čimer se postopanje komisije v zvezi s takšno zadevo zaključí.

(3) Tekmovalna komisija lahko od oseb, ki so povezane s posamezno zadevo ter organizacij, združenj in drugih subjektov s področja športa, zahteva podatke in dokumentacijo, ki je potrebna za obravnavo posamezne zadeve.

(4) Za razjasnitev okoliščin posameznega primera oziroma zadeve se opravijo vse potrebne aktivnosti, da se v celoti seznaní s dejanskim stanjem zadeve, upošteva načeli nepristranskosti in enakopravnega obravnavanja vseh vpletenih oseb. Kadar se opravi pogovor s posamezno osebo, se v zapisniku zabeleži prisotnost navzočih in na kratko povzamejo posamezne izpovedbe vabljenih oseb.

(5) Tekmovalna komisija sprejme odločitev praviloma na svoji prvi naslednji seji. Svojo končno odločitev o primeru oziroma zadevi organ posreduje vsem vpletenim osebam.

6. člen

(Oblika odločitev)

(1) Tekmovalna komisija sprejema svoje odločitve v obliki:

- mnenj,
- priporočil,
- smernic,
- predlogov ukrepov,
- sankcij.

(2) Odločitve tekmovalne komisije lahko predstavljajo podlago za odločanje drugih pristojnih organov RZS.

7. člen

(Sankcije za najhujše kršitve)

(1) RZS in RD kot članice RZS ne smejo dovoliti posameznikom izvajanje aktivnosti in del s tekmovalci, če je ta posameznik

a) pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, ali

b) pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost.

(2) Prepoved opravljanja kakršnega koli dela, v kakršni koli obliki, ki je povezano s tekmovalno dejavnostjo, ki jih izvaja RZS in/ali RD, ki je članica RZS, se nanaša tudi na posameznika, ki je bil pravnomočno obsojen zaradi predhodno naštetih kaznivih dejanj in ki na kakršen koli način sodeluje z RZS ali RD, pa ta posameznik ni formalni član RZS ali formalni član RD, ki je članica RZS.

8. člen

(Pravica do pritožbe)

Zoper sklepe tekmovalne komisije RZS ima prizadeti pravico do pritožbe na upravni odbor RZS.

9. člen

(Roki za odločanje)

(1) Tekmovalna komisija posamezni primer oziroma zadevo sprejme v obravnavo na svoji prvi naslednji seji po prejemu prijave, predloga ali pobude. Za obravnavo posameznega primera lahko tekmovalna komisija izmed svojih članov, določi poročevalca, ki ima pri pripravi poročila pooblastila iz tretjega in četrtega odstavka 5. člena teh pravil.

(2) O posamezni zadevi komisija praviloma odloči v 3 mesecih od dneva odločitve o njenem sprejemu v obravnavo. V posebej zahtevnih primerih lahko komisija s posebnim sklepom ta rok tudi podaljša, vendar ne dlje kot za 2 meseca.

10. člen

(Stroški postopka)

(1) Za udeležence v postopku pred tekmovalno komisijo je obravnavo brezplačna.

(2) Udeleženci postopkov pred komisijo sami nosijo svoje stroške udeležbe v postopku, ne glede na razloge, zaradi katerih so jim nastali.

(3) Udeleženec, ki ima v postopku odvetnika ali drugega pooblaščenca, je sam dolžan poravnati stroške njegovega zastopanja.

11. člen

(Varstvo identitete prijavitelja in zaupnost postopka)

(1) Kadar prijavitelj prek digitalnega spletnega orodja ali na drug način prijavo odda neanonimno in razkrije svojo identiteto, RZS in njeni organi v celotnem postopku obravnave in tudi po njem zagotavljajo strogo zaupnost ter varstvo njegovih osebnih podatkov.

(2) Podatki o identiteti neanonimnega prijavitelja ter vse druge informacije in okoliščine, iz katerih bi bilo mogoče posredno ali neposredno sklepati na njegovo identiteto, so zaupni. Dostop do teh podatkov imajo izključno sekretar RZS in člani tekmovalne komisije RZS, ki posamezno prijavo neposredno obravnavajo.

(3) Identiteta prijavitelja se brez njegovega izrecnega predhodnega pisnega soglasja ne sme razkriti domnevnemu kršitelju, drugim članom športne organizacije ali javnosti, razen če razkritje v skladu z veljavno zakonodajo zahtevajo pristojni državni organi v okviru predkazenskih, kazenskih ali drugih uradnih postopkov.

(4) Pri poslovanju in komunikaciji med člani tekmovalne komisije RZS, sekretarjem RZS ter prijaviteljem mora biti vselej zagotovljena ustrezna strokovna in tehnična zaupnost komunikacije. Vse obravnave prijav in seje pristojnih organov RZS v zvezi s postopki so zaprte za javnost.

(5) Končne odločitve tekmovalne komisije RZS, načelna stališča ali izvlečki odločitev, ki so posredovani drugim organom RZS, članicam RZS ali javnosti, morajo biti predhodno ustrezno anonimizirani, skladno s pravnimi predpisi in etičnimi načeli.

(6) Vse predhodno navedeno v tem členu velja tudi za vse relevantne postopke v RD, ki so članice RZS.

IV. PREVENTIVNI UKREPI

12. člen

(Ukrepi za preprečevanje tveganj)

(1) Za zagotavljanje varnega okolja RZS izvaja naslednje preventivne ukrepe:

– Promocija olimpijskih vrednot, načel dobrega upravljanja v športu in Etičnega kodeksa delovanja v športu;

- Spodbujanje socialne vključenosti in enakih možnosti za vse posameznike ne glede na ozadje, etnično pripadnost ali fizične sposobnosti;
 - Objava enostavno dostopnih informacij na spletni strani o preprečevanju zlorab, navodilih za ukrepanje in možnostih pomoči.
- (2) RZS na svoji spletni strani objavlja tudi povezave do zunanjih institucij (Inšpektorat Republike Slovenije za šport, Varuh športnikovih pravic, SLOADO).

13. člen

(Izobraževanje in usposabljanje)

- (1) RZS skrbi za redno izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje vseh svojih deležnikov o pomembnosti in načinih zagotavljanja varnega športnega okolja.
- (2) Za vse aktivne strokovne delavce (trenerje), člane strokovnega in podpornega osebja ter funkcionarje, ki delujejo v okviru RZS ali njenih članic na področju tekmovalne dejavnosti, RZS nudi opravljanje ustreznega usposabljanja s področja zagotavljanja varnosti v športu.
- (3) RZS opredeli vsebino, osnovni obseg in nosilce izobraževanja oziroma usposabljanja vključno z minimalnimi zahtevami, ki jih mora izobraževanje oziroma usposabljanje izpolnjevati.
- (4) Namen usposabljanja je dvigniti ozaveščenost o različnih oblikah zlorab, zanemarjanja in neustreznega vedenja ter posameznike opremiti z znanjem in veščinami za njihovo prepoznavanje, preprečevanje in ustrezno odzivanje na tveganja.
- (5) RZS in njene članice morajo z informacijami in izobraževalnimi gradivi o pravicah ter možnostih prijave kršitev redno seznanjati tudi tekmovalce (z gradivi, prilagojenimi starosti in razvojni stopnji mladoletnih športnikov) ter njihove starše oziroma zakonite skrbnike.

V. PREVERJANJE OSEBNE USTREZNOSTI KADROV

14. člen

(Najmanjši obseg in način preverjanja)

- (1) Za zagotavljanje integritete in varnosti vseh udeležencev mora RZS izvajati preverjanje osebne ustreznosti kadrov.
- (2) To preverjanje je obligatorne narave in se izvede pred nastopom funkcije ali dela ter velja zlasti za strokovne delavce, podporno osebje in funkcionarje.
- (3) Preverjanje obsega oceno morebitnih varnostnih tveganj, preteklih ravnanj posameznika in ugotavljanje prisotnosti konflikta interesov.

15. člen

(Obvezna pisna izjava kandidata)

- (1) Vsak kandidat za strokovnega delavca, funkcionarja ali člana podpornega osebja mora pred prevzemom nalog podpisati in predložiti »Pisno izjavo kandidata pred nastopom dela ali funkcije« (Priloga 1), s podpisom katere jamči za resničnost podatkov.
- (2) Podpisna izjava vsebuje naslednje elemente:
- Izjavo o seznanitvi in sprejemanju pravil športne organizacije;
 - Razkritje morebitnih dejstev, tekočih postopkov ali preteklih ravnanj, ki lahko ali bi lahko vplivala na varnost deležnikov športne organizacije;
 - Razkritje dejstev o morebitnem obstoju dejanskega konflikta interesov ali videzu obstoja konflikta interesov.
- (3) Posameznik lahko nastopi oziroma nadaljuje predvideno funkcijo ali delo v RZS ali RD na področju ribiških tekmovalj po podpisu izjave iz prvega odstavka tega člena.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

(Začetek veljavnosti)

- (1) Pravila začnejo veljati in se uporabljati 15. dan po sprejemu na seji upravnega odbora RZS.
- (2) Za namen zagotavljanja transparentnosti in seznanitve vseh deležnikov se ta pravila po sprejemu javno objavi na uradni spletni strani RZS.
- (3) RZS in po potrebi tudi članice RZS so dolžne svoje interne akte s področja varnosti in varnega športnega okolja ter izvajanja kadrovskih preverjanj iz 14. in 15. člena teh Pravil uskladiti s temi Pravili v roku 12 mesecev od njegove uveljavitve.
- (4) V roku iz prejšnjega odstavka tega člena so RZS in po potrebi tudi njene članice dolžne določila o izključitvi iz tekmovalne dejavnosti, skladno z določili prvega in drugega odstavka 7. člena teh Pravil implementirati v svoje interne pravne akte, ki urejajo članstvo ter delovno, strokovno in poslovno sodelovanje na področju tekmovalne dejavnosti v okviru RZS in društev, članic RZS.

Ribiška zveza Slovenije
dr. Miroslav Žaberl, predsednik
Ljubljana, 7. 4. 2026

PISNA IZJAVA KANDIDATA PRED NASTOPOM DELA ALI FUNKCIJE

Podatki o kandidatu/ki:

• Ime in priimek: _____

• Naslov stalnega prebivališča: _____

• Predvidena funkcija / delovno mesto / vloga v organizaciji: _____

• Naziv športne organizacije (vstavite ime RZS ali kluba): _____

Spodaj podpisani/a pred nastopom navedene funkcije oziroma dela podajam naslednjo izjavo, skladno z internimi pravili organizacije za zagotavljanje varnosti in varnega športnega okolja.

1. Sprejemanje pravil športne organizacije

Izjavljam, da sem seznanjen/a z veljavnimi pravnimi akti in pravili te športne organizacije, vključno s pravili za zagotavljanje varnosti in varnega športnega okolja, ki jih v celoti sprejemam in se zavežem k njihovem spoštovanju.

2. Razkritje morebitnih tveganj in konfliktov interesov

(Prosimo, obkrožite ustrezen odgovor na koncu vsake vrstice. Če ste pri katerem od vprašanj obkrožili »DA«, prosimo, da okoliščine pojasnite v vrsticah pod vprašalnikom).

Izjavljam in potrjujem, da:

- sem bil/a pravnomočno obsojen/a zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev. DA / NE
- sem bil/a pravnomočno obsojen/a zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost. DA / NE
- obstajajo druga dejstva ali okoliščine iz mojega preteklega ali sedanjega delovanja, ki lahko ali bi lahko vplivala na varnost deležnikov te organizacije. DA / NE

Zavedam se obveznosti izogibanja nasprotju interesov in izjavljam, da:

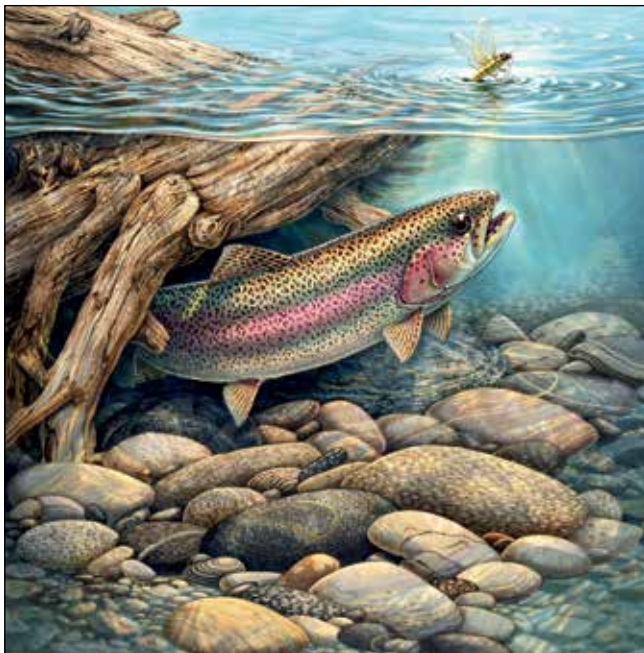
- opravljam druge funkcije ali imam jaz oziroma moji ožji družinski člani poslovne/finančne interese, ki so povezani z delovanjem te organizacije. DA / NE
- obstajajo dejstva, ki bi lahko predstavljala dejanski ali navidezni konflikt interesov pri neodvisnem opravljanju moje predvidene vloge. DA / NE

Pojasnila (izpolnite le v primeru obkroženega odgovora »DA«):

Zavedam se, da je podajanje neresničnih ali nepopolnih informacij v tej izjavi lahko razlog za ne imenovanje na funkcijo, ne sklenitev ali prekinitev sodelovanja ali uvedbo disciplinskega postopka v skladu z akti organizacije. Zavežem se, da bom o vsaki morebitni spremembi zgoraj navedenih dejstev organizacijo nemudoma obvestil/a.

Kraj in datum: _____

Podpis kandidata/ke: _____

Ribe bodo vedno iskale ležišče, kjer bodo zaščitene pred pogledi.

spremeni, a prioriteta ribe se spremeni glede na aktivnost žuželk. Včasih je glavno ležišče popolnoma prazno, ker so se ribe zaradi rojenja žuželk preselile deset metrov višje v prehranjevalno cono, kjer voda potuje hitreje in hrana pogosteje prihaja mimo.

Zato ni dovolj, da poznaš zgradbo reke, moraš poznati tudi ritem rib. Če stojiš pred tolmunom in ni ničesar videti, to ne pomeni, da rib ni. Morda so v istem trenutku meter višje, v toku, kjer ličinke zapuščajo dno. Ko rojenje preneha, se bodo vrnile navzdol.

Ko enkrat razumeš, kje se riba zadržuje v popolnih razmerah, pride naslednji korak: kako se ta mesta spreminjajo glede na vodostaj, temperaturo, čas dneva in glede na letne čase. Reka nikoli ni enaka dvakrat. Če bi bila, ne bi bilo muharjenje umetnost, opazovanja in preračunavanja. Največji preskok v razumevanju, kaj pomeni branje vode, nastopi takrat, ko ne vidiš več samo "kje je voda mirna", ampak začneš razmišljati, kam se je riba premaknila in zakaj.

Visoka voda najbolj očitno spremeni razmere. Ko je pretok velik, je reka hitrejša in močnejša. Na prvi pogled se zdi, kot da so ribe "izginile", v resnici pa so se zgolj umaknile bližje bregu ali tik ob dno tam, kjer jih tok najmanj obremenjuje. V visoki vodi ni smiselno loviti na sredini, ker tam ni rib. Vse, kar je občutljivo na porabo energije, se pomakne v naravna zavetja. To so spodkopani bregovi, notranje strani zavojev, veliki balvani, potopljeni korenine in vsak kotiček, kjer se glavna sila toka zlomi.

Pri nizki vodi se zgodi obratno. Riba postane previdna, ker izgubi kritje. Kar je prej ponujala globina, mora zdaj nadomestiti senca obvodnega grmovja, vodno rastlinje ali lom svetlobe na gladini. V takih razmerah je riba pogosto bližje površini ali zelo plitvo ob obali, vendar le tam, kjer je tok še vedno pravišnje hitrosti. Velike ribe takrat zelo rade zasedajo senčne dele tik ob previsnih bregovih ali pod visečim obvodnim rastjem. Kdor v nizki vodi lovi le globljih delih, skoraj vedno lovi mimo večine rib.

V vročem delu poletja se ribe pogosto premaknejo v bližino hladnejših dotokov, izvirov ali mest, kjer je na dnu droben prod in skozi kamnito podlago prehaja hladnejša voda. Voda se ne segreva enakomerno. Vsak pritok in vsaka senca prinese temperaturno razliko, ki se mrzlokrvnih rib hitro dotakne. Če je temperatura previsoka, se ribe sploh ne hranijo aktivno,

ampak čakajo v bolj s kisikom bogatejših delih pod brzicami ali v globljih delih tolmunov, dokler se razmere ne izboljšajo.

Ko se dan preveča s pozno popoldne in se začne večeriti, se logika spet spremeni. Takrat hrana pogosto prihaja bližje površini, zato se ribe dvignejo iz varnega ležišča in se postavijo nekoliko višje v toku. Včasih se pomaknejo celo tik pod površino, kjer plavajo skoraj neopazno. V takem delu dneva jih ne iščeš več pri dnu tolmuna, ampak na robovih, kjer se tok umiri in žuželke drsijo po vodni površini med parjenjem ali za čas intenzivnega izletavanja odraslih osebkov.

Izkušeni muhar najprej ne opazuje, kje bo izvedel svoj prvi met, temveč kje se riba trenutno hrani. Ni dovolj poznati metode, treba je prepoznati trenutno dogajanje. Ko vidiš, da se voda preliva sama vase v obliki blagih povratnih tokov, veš, da bo hrana tam krožila dalj časa. Ko vidiš, da se žuželke zbirajo ob traku rečne pene, veš, da jih tok nosi prav tam, in ribe nikoli niso daleč od takega pasu.

Ribe niso v toku naključno. Vsak njihov položaj je posledica racionalnega izkoriščanja energije. In ko se enkrat naučiš to povezati, opaziš, da pravzaprav ni skritih rib, so samo muharji, ki še ne znajo gledati skozi ribjo logiko preživetja.

Ribe ne razmišljajo najprej o hrani, temveč o preživetju. Največja razlika med začetnikom in izkušenim muharjem ni v metanju, temveč v sposobnosti razumeti, kje je danes najcenejša hrana za ribe. Ko to dojameš, postane tudi muharsko metanje lažje, ker končno mečeš na pravi kraj, tja, kjer je riba že pripravljena na zalogaj.

Ko prideš k vodi, se ustavi za trenutek, tu se namreč začne najpomembnejši del muharjenja »opazovanje«. Veliko muharjev skuša nadoknaditi pomanjkanje opazovanja z metanjem, kot da bi igrali loto, dokler ne pride zadetek. Izkušeni muhar pa ne začne z metom, začne z opazovanjem dogajanja. Šele ko razume sliko pred sabo, šele takrat prvič predloži svojo muho. Predložek je šele konec razumevanja, nikoli začetek.

Najhitrejši način branja vode je ta: vedno najprej poiščemo, kam bi se riba umaknila, če bi se prestrašila. To nam pokaže zaščitno skrivališče. Od tam potem poiščemo, kje ima riba najmanj upora med hranjenjem, to je njeno glavno ležišče. In šele nato pogledamo, kje potuje hrana, to razkrije prehranjevalni pas. Večina začetnikov išče od hrane navzven, izkušen muhar pa od varnosti navznoter in ravno zato hitreje najde ribe.

Ko stojiš ob reki, upri pogled točno tja, kjer se lomijo sile: prehodi iz hitrega v počasno, iz globokega v plitvo, iz svetlega v senčno. Riba ljubi prehod, ne enoličnost. Ena in ista reka ima lahko sto metrov "prazne" vode in le tri metre nabite s populacijo rib. Zato so mojstri v muharjenju pogosto uspešni že z nekaj meti, medtem ko začetnik meče pol dneva v prazno.

Vse se začne z razumevanjem, kako hitro mora tok teči, da je ribi še ugodno: dovolj hiter tok, da prinaša hrano, a ne toliko, da jo sili v napor. Tak pas, ki ga iščemo s pogledom, vedno potuje kot neviden trak skozi vodo, včasih pol metra od kamna, včasih tik ob bregu, včasih sredi toka. Riba se ne prilagaja muharju, le-ta se mora naučiti prilagoditi ribi, njenemu položaju in trenutnemu ležišču, kjer se zadržuje tisti trenutek.

Pri branju vode pomaga tudi svetloba. Ribe nimajo vek, zato si ne morejo zasenčiti oči. Močna neposredna svetloba jim ni prijetna, saj jih izda senca in odsev površine razkrije njihovo silhueto. Zato se ob jasnih dneh in nizkem vodostaju premaknejo v senco ali v predel, kjer se svetloba lomi in ustvarja razgiban tok nad njimi. Tam so ne samo bolj skrite, temveč tudi manj vzmernirjene in zato bolj pripravljene sprejeti muho.

V poznem večeru, ko se svetloba zmeha, ribe pogosto zapustijo najgloblje predele in se premaknejo v bolj plitve dele – ne zaradi romantike, ampak ker je zdaj varneje hranjenje višje v toku. Takrat se začne pravi prehod iz glavnega ležišča v prehranjevalni del. To je najboljši del dneva za začetnika, ker so ribe najaktivnejše in se pogosteje razkrijejo.

Ta ritem je stalen: dan, svetloba, vodostaj, tok, riba se vedno odziva na te signale. Če razumeš vzroke, ni več skrivnosti, ki je enaka že tisoče let. Zato izkušen muhar včasih vidi ribo, še preden jo dejansko zagleda, opazi pogoje, v katerih je skoraj gotovo prisotna.

Ko želiš razumeti reko v celoti, moraš sprejeti, da ista riba v istem dnevu večkrat zamenja položaj. Ne zato, ker bi si „premisliła“, temveč zato, ker reka vsako uro drugače določi najbolj ugodne pogoje. Zjutraj, ko je voda hladnejša, se ribe pogosto zadržujejo globlje, tj. v zaščitnem ležaju. Ko se začne rahlo ogrevati in se pojavi več naravne hrane, se dvignejo bliže prehodnim točkam in nato v prehranjevalne pasove. Ko se aktivnost umiri, se spet umaknejo v varno zavetje.

Začetnik pogosto misli, da je riba “na enem mestu”. V resnici pa je riba na “svojem” mestu v *določenem trenutku*. Če ne vidiš prijemov, se ne sprašuj, ali muha ni prava, najprej se vprašaj, ali loviš v fazi, ko se riba res hrani. Napačen trenutek je skoraj vedno večja ovira kot napačna muha.

Velike ribe so pri tem še izrazitejše. Majhna postrv bo tvegala več, da pride do hrane, velika pa si brez zavetja skoraj nikoli ne privoščiti izpostavljenosti. Zato velikih rib ne najdeš v naključnih delih reke, temveč samo na optimalnih mikrolokacijah, tam, kjer je stik med tokom in zatočiščem najbolj ekonomičen. Včasih gre za razliko enega samega kamna ali eno samo globinsko stopnico, ki je s površja komaj opazna.

V obdobjih nizke vode moraš zato gledati predvsem senčne pasove, globlje kraje znotraj plitvine in zavetrne lise pri balvanih. Ko pa je voda visoka, se ribe preselijo čisto ob rob, kamor skuša začetnik redko metati, ker mu deluje preplitvo ali preveč mirno. Dojeti moraš, da ni pomembna razdalja do brega za ribe v visoki vodi, namreč ta mirni del tik ob bregu vedno postane novo glavno ležišče in pribežališče pred tokom, obenem pa seveda tudi prehranjevalni pas.

Poznov večerno muharjenje je čas, ko se ribe prestavijo višje pod gladino, ker se svetloba zmanjša in tveganje za izpostavljenost pade. To je trenutek, ko se razkrijejo celo tiste ribe, ki so čez dan nevidne. V takih pogojih so prehodi med hitrim in počasnim tokom, “mehka meja” med dvema hitrima pasovoma ter plitvejši del v repu tolmuna najproduktivnejši. Takrat je treba biti pozoren na najmanjši sledi gibanja. Droben krog na gladini, rahlo premikanje sence ali pa samo subtilna sprememba v liniji toka. Ko se naučiš brati te signale, reke vidiš več ne kot površino, ampak kot prostor, ki ima jasen notranji red. Večkrat se zgodi, da že ob prvem pogledu na odsek reke veš: tukaj bo danes glavni prehranjevalni del, tam zadaj bo njihovo ležišče, in če me preseneti dvig vode ali sprememba svetlobe, se bo riba prestavila tri metre nižje. To je trenutek, ko reke ne bereš več z očmi, bereš jo z razmišljanjem in razumevanjem.

Kaj pa v jezerih

Ko rečni del branja vode postane naraven in nam pride v kri, pride čas, da pogled razširimo še na jezera. Na prvi pogled je jezero lažje: ni toka, zato ni treba razmišljati o hitrosti vode. Toda ravno odsotnost toka pomeni, da se mora riba sama premikati za hrano, in to spremeni celotno logiko. Če so reke sistem ležišč, kjer bomo vedno našli ribo, so jezera po drugi strani sistem njihovih poti.

Ko prvič prestaviš pogled z reke na jezero, imaš občutek, da si izgubil orientacijo. Ni več toka, ni več jasnih prelomov in žepov, ni več očitnih zavetij za balvani. Toda ribe so tam, samo drugače razmišljajo. V jezeru hrana ne priteka k ribi, temveč mora ta do nje. Zato se branje vode v jezeru začne z razumevanjem **gibanja**, ne s statičnimi mesti kot v reki.

V reki riba na hrano čaka, v jezeru jo išče. To pomeni, da je v jezeru treba “poiskati poti”, ne točk. Vendar tam potem še vedno vladajo ista tri načela kot v reki: varnost, energija in

Ribe se bodo ob visokem vodostaju skrile med korenine ob bregu, kjer je voda najpočasnejša zaradi trenja.

hrana. Razlika je samo v tem, da se razmerja menjajo počasneje in bolj krožno kot linijsko.

Najprej moraš razumeti, kje je zavetje v jezeru. V globini je vedno varno, ker tema in razdalja nudita zaščito. A globina redko pomeni hrano. Riba se zato ne zadržuje stalno v globokem območju, tam počivajo ali čakajo, kadar je razmerje hrana-poraba energije slabo. Ko pa se začne hranjenje, se pomaknejo bliže obali, med vodne rastline, nad prodnate police ali k potopljenim drevosom, kjer se hrana zbira ali skriva.

Začetnik pogosto misli, da mora v jezeru iskati ribe na sredini, ker je tam največ vode. Toda ribe niso “sredi vode”, ribe so *sredi dogajanja*. In dogajanje je skoraj vedno tam, kjer se nekaj menja: kjer plitvo postane globoko, kjer se trstičje prelomi v odprto vodo, kjer rastejo podvodne rastline, ali tam, kjer dno tvori naraven prelom.

V jezeru zato največ rib ni daleč stran, najdeš jih pogosto tik ob obali, le da se premikajo vzdolž nje. To je ključno: v jezeru ribe niso na enem mestu, ampak **patruljirajo**. Premikajo se počasi po svoji “hranilni poti”, ki jo dan za dnem ponavljajo. Če najdeš to pot, najdeš ribe za dlje časa. Če je ne najdeš, bo tvoj muharjenje videti kot lov na srečo.

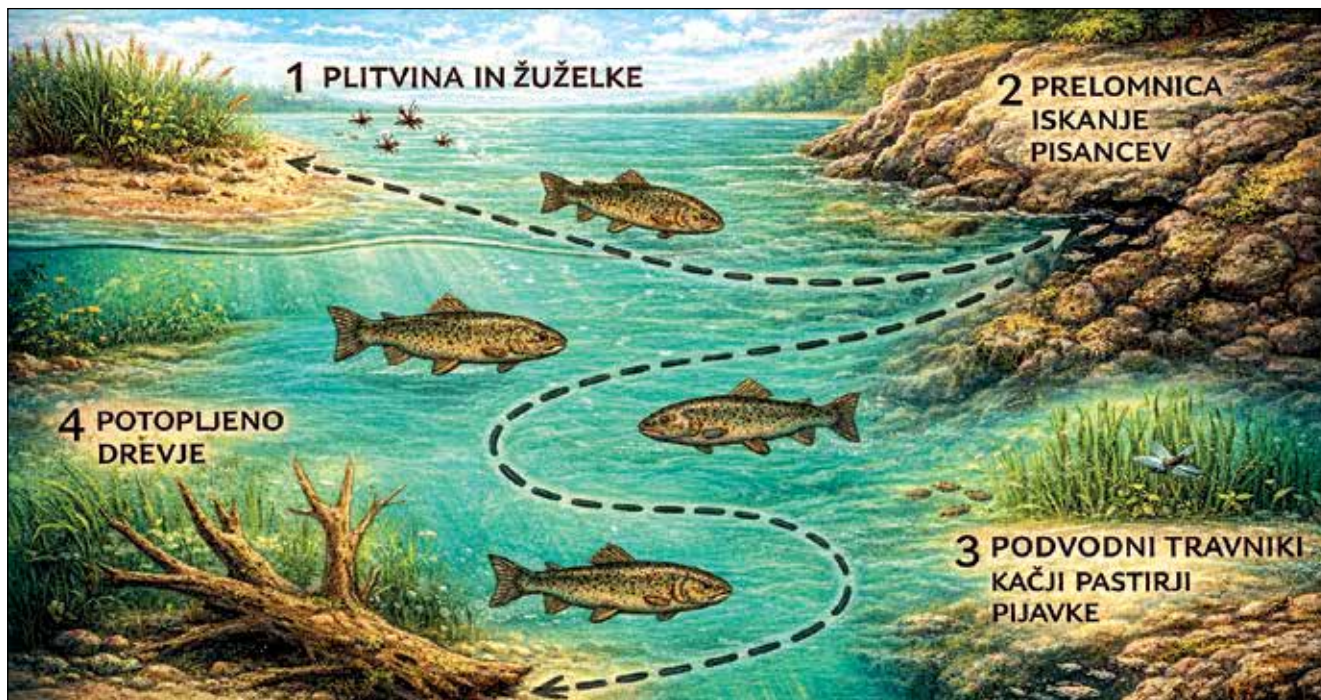
Posebno pomembni so v jezeru prehodi globine. Tam, kjer plitva polica nenadoma pade navzdol, nastane meja dveh svetov: zgoraj hrana in svetloba, spodaj varnost in hlad. To je jezerski ekvivalent glavnemu ležaju v reki – samo da tukaj ni fiksna točka, ampak dolg pas gibanja.

Ko opazuješ jezero, ne gledaš več, “kje je riba”, ampak “kje bo riba čez nekaj minut”. To je povsem drugačna miselnost, a ko jo sprejmeš, se ti jezero odpre. Postane jasna slika poti, koridorjev in kotanj, po katerih se ribe vračajo, kot bi sledile nevidnemu tiru.

V jezeru se še vedno spleča opazovati drobne površinske znake: mehurčke, rahle kroge, nenaden blišč ob robu, kot bi se list dotaknil vode. To niso naključja, to so drobne izdaje prisotnosti rib. Tam kjer se hrana zadržuje, se bo kmalu zadrževala tudi riba.

Ko začneš opazovati jezero z očmi ribe, hitro spoznaš, da se vse vrti okoli treh glavnih območij: robov vodnega rastlinja, prehodov globin in mest, kjer voda prinaša ali odnese hrano, to so izlivi, pritoki in vsak kraj, kjer se pretok spremeni, čeprav minimalno. Če je reka svet dinamike toka, je jezero svet dinamike prostora.

Najlažje je začeti z robovi vodnega rastlinja. Na prvi pogled delujejo kot ovira, v resnici pa so največja “tovarna hrane” v stoječi vodi. Vse od ličink različnih žuželk do drobnih rakcev in vodnih polžkov ter pijavk živi na njih, med njimi ali pod njimi. Riba v takšnem pasu rastlin ne išče samo hrane, ampak tudi varnost. Senca, prelom svetlobe in zmešnjava vejic in listov so naravna kamuflaža. Veliko začetnikov meče predaleč, proti

Preko dneva se postrvi v jezeru prehranjujejo na različnih krajih.

odprti vodi, medtem ko ribe patrolirajo tik ob robu, kjer ima vsak meter obale svojo mikrozgodbo.

Drugo pomembno območje so prehodi globine. Kjer plitvina nenadoma pade v globino, se srečata dva življenjska pasova: zgoraj hrana, spodaj varnost. Riba se rada zadržuje točno na tej meji, saj lahko v trenutku menja položaj, dvigne se po obrok ali potone v hladnejšo, varnejšo cono. Zato so ti robovi podobni "tekočim avtocestam", le da pot ni omejena na eno točko, ampak poteka vzdolž cele črte dna. Ko najdeš ta prag, si našel ne le ribo, ampak njen koridor.

Tretje območje so vstopi in iztoki, tam, kjer v jezero priteka sveža voda ali odteka proti dolini. Ti deli imajo pogosto višjo vsebnost kisika in hladnejšo temperaturo, včasih pa prinašajo tudi hrano iz potoka ali premešajo usedline, ki pritegnejo drobno življenje. Ribam to pomeni dve prednosti: boljši kisik in več možnosti za hranjenje. V vročih poletnih dneh so takšna mesta skoraj magnet. Pozimi pa so pogosto še bolj pomembna, ker prinašajo nekoliko toplejšo vodo, če gre za plitve pritoke.

Ko povežeš ta tri območja, rastlinje, prelom globine in pritok, ugotoviš, da ribe v jezeru ne živijo "na mestih", temveč "na poteh". Če jih želiš loviti uspešno, moraš razmišljati, v katero smer se bodo premaknile in zakaj. V reki jim tok prinaša hrano, v jezeru si jo morajo same poiskati, zato je njihov gib bolj krožen, ritmičen in ponovljiv.

To je tudi razlog, zakaj se v jezeru pogosto zgodi, da ribe pridejo v ciklih. Ni jih tam ves čas, pridejo, patrolirajo skozi območje in odrinejo naprej. Če tedaj samo mečeš brez razumevanja, imaš občutek, da je voda prazna. Če pa se zavedaš, da gre za prehod, lahko počakaš, opazuješ in loviš "na čas, ko bodo tam", ne na naključje.

Ko enkrat prepoznaš te poti, lahko v mislih sestaviš zemljevid jezera enako, kot si pri reki sposoben razbrati tok. In potem vidiš, da pravzaprav razlika ni tako velika, samo točka je zamenjana s premikom.

Ko se riba v jezeru hrani, skoraj nikoli ni na enem mestu, temveč prečka kratak ali daljši odsek svoje prehranjevalne poti. Najbolj očitno je to ob robu vodnega rastlinja, kjer vsak meter skriva nekaj življenja. Rastline niso samo zaklon, temveč tudi hladnejši mikroprostor in hkrati ogromna površina, na kateri se nabira hrana. Riba pri takem robu ni točno v rastlinju, temveč

malenkost ob njem, ravno toliko, da ima pregled in hitrejši dostop do plena.

Zvečer se ta logika še okrepi. Ko se svetloba zniža, se riba počuti varneje in hranjenje se okrepi bližje površini in bližje obali. Tisto, kar je čez dan še vedno zadržala previdnost, se v poznem večeru uravna: riba si upa dvigniti še višje in zaplava iz večje globine. Zato je začetek somraka na jezerih pogosto najboljši čas za branje poti, takrat se ne premikajo samo ribe, temveč tudi informacije postanejo bolj vidne. Rahli krogci na vodi, izdajalski zvok cmokanja za insekti v filmu ali na površju. Hrbtna plavut, ki se nežno pomakne vstran, vse to so jasni signali, ki povedo, da je riba tu in je prisotna.

Ribe tako v jezeru kot v reki še vedno zasledujejo tri ključne pogoje: zavetje, energijsko ekonomijo in hrano. Razlika je samo v tem, da v jezeru teh pogojev ni na fiksni točki, ampak v pasovih in koridorjih. V reki se učimo brati tok; v jezeru se učimo brati namero ribe in njihovo pot.

Ko enkrat vse to povežeš, začneš razumeti, da branje vode ni zbir znakov, temveč razumevanje navade. Riba se nikoli ne odloča "naključno". Če nekaj zgloda brez logike, potem samo še nismo odkrili logike, ki je pod površjem.

Sklep

Branje vode je večina, ki jo bomo gradili z opazovanjem, ne z metanjem. Kdor meče več, ne postane boljši muhar, boljši postane tisti, ki prej razume, kam sploh predložiti svoj posnetek. Reka ti govori v jeziku prelivov, brzic in tokov ter ribjih zaklonišč; jezero v jeziku poti in prehodov. A osnova je ista: riba išče tam, kjer porabi najmanj moči in prejme največ hrane.

Ko prideš k vodi, tvoj prvi met ni z vrvico, temveč z očmi. Če vidiš tokove, že vidiš ribe. Če razumeš prehode, razumeš njihovo vedenje. In ko razumeš vedenje, tudi največja riba ni več uganka, je le potrpežljivost, ki čaka pravi trenutek.

Zato izkušen muhar nikoli ne lovi "slepo". Najprej opazuje, potem razmisli, šele nato vrže. Voda je odprta knjiga, treba jo je le znati brati.

Upam, da vam bo ta članek dal nekaj osnovnih navodil v dokaj zapleteno razumevanje vodnih prebivalcev in njihovega vsakdana.

Pa dober prijem, kjer koli se boste merili z njimi.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

ŠČUKA IZ VAŠKE MLAKE V ZIBOTAH

V vasici Zibote, tam blizu mogočnega Türnoža, za katerega pravijo, da skriva veliko cerkev, ki se je pred dawnimi leti »poženknila« (ljudje niso poznali pravega izraza pogreznila) v globoko zemljo, danes skoraj ni več življenja. Včasih pa je bilo drugače in stari Japek mi je po tretjem pelinkovcu v Vogrinovi gostilni pri Trojici vedel povedati, da so se tam še kure poznale po imenu. Ko je srknil peti šilček te grenke pijače, se je globoko zamislil in začel pripovedovati zanimivo štorijo iz Zibot. Bojda je tam okoli v mladih letih zalezoval brhko Naniko, ki pa mu je strogi oče ni hotel dati, saj je bil reven kot cerkvena miš. Imel pa je pridne roke in je tesaril daleč naokoli, vse tja dol do Biša in Vrbanu.

Japek je pripovedoval počasi in razumljivo. Pripoved je bila zelo tekoča in je šla nekako takole: V Zibotah so se modri ljudje odločili, da bodo skopali veliko mlako. V njej naj bo vedno dovolj vode za gašenje, ker so strele v poletnih ujmah skoraj vsako poletje zanetile kakšen skedenj. Bomo lahko sami gasili, saj gasilci – tako kot sanje, spoznanje in kesanje – pridejo vedno prepozno. Rečeno storjeno, skopali so veliko mlako, ki sta jo napajala dva potočka, eden iz smeri Brengove in drugi iz smeri Oseka. Mlaka je bila res vedno polna vode in vaška opravljivka Julika, ki je vedela vse o vsem, je od Sv. Bolfenka, kjer je živel njen brat in vneti ribič Hanek, skrivaj prinesla veliko vedro rib in jih na skrivaj spustila v mlako. Tega nikomur ni povedala, želela si je, da bi ribe čim prej zrasle, da bi jih lahko kdaj dala na krožnik za njenega dragega Johana, ki je iz Nemčije dvakrat na leto prihajal v Zibote na dopust.

Življenje je teklo po ustaljenih tirnicah, ribe so v mlaki že tri leta uživale v sveži vodi, in to so vaščani kmalu opazili. Nekdo je o tem nenadnem bogastvu Zibot obvestil okrajnega ribiškega čuvaja Tunča. Ta je bil namazan z vsemi mažami in si je med nadzorom bližnje reke Drvanje, ki je tekla med Zibotami in Verjanami, ogledal še mlako, domnevno polno rib. Tunč je sklenil, da bo Zibotčane potegnil za nos. Tukaj se je Japek ustavil in izustil: »Daj še za en kapsl pelinkovca, pa ti povem to prigodo do konca. Albina, prinesi mi grenkega, na račun tega radovednega mlečnozobca.« Ni mu bilo treba reči dvakrat, brhka črnolaska Albina, za katero so pogledovali stari in mladi, kar je jezilo oštirja Vogrina, je takoj natočila in Japek ga je izpil na dušek. Potem pa nadaljeval zgodbo iz Zibot.

»No, takole je bilo. Tunč je po vasi raztrobil novico, da se v mlaki skriva ščuka velikanka. Takšna, da če ugrizne, greš ti v lonec, ne ona!« je pogosto razlagal tudi v Vogrinovi v gostilni, da bi Zibočani ja ugriznili v vabo. Za nameček pa je večkrat z rokami kazal dolžino, ki bi bolj pasala k tramovom za koruznik kot k ribi. To je slišal tudi Plojov Rudek, ki je na črno lovil ribe v Drvanji in ga Tunču ni uspelo nikoli uloviti. Nekega svežega sobotnega jutra se je Rudek odločil, da gre še v temi za mlako in iz nje potegne ščuko velikanko. Ribiške opreme, razen manjšega »saka« (mreže), s katerim je lovil po Drvanji, ni imel. V koti štübla je imel leskovo palico in na njej nekaj malega silka z velikim trnkom. Ta bo ta pravšnji za velikanko, je bil prepričan.

Ob mlaki je bilo tiho. Le žaba je dvakrat regnila in potonila – očitno ni hotela sodelovati. Rudek je vrgel trnek, na katerega je nataknil mastnega črva iz domačega gnojišča in si mrmral v brk: »Ta ščuka je lačna, zdaj zdaj bo zagrizla. Porka madona, da bo. Mora, če ne, se mi bodo vsi smejali.« Minuta ... dve ... ura. Nič. Ravno ko je začel razmišljati, da bi z lovom na velikanko

končal, pa ga je nekaj sunilo. Palica se je upognila kot šolski hrbet v šoli, ko ga je stari Štumpf pri matematiki namlatil, ker ni vedel, koliko je dva krat dva. »Evo jo! Ščuka stoletja!« je butasto zavpil tako, da se je Juliki na bližnjem vrtu paradižnik stresel iz roke. Vlekel je in vlekel, sopihal in klical na pomoč vse svetnike in Mater božjo. Pripravljen je bil na veliki finale in je že videl slastno ščukino meso na nedeljskem krožniku. Potem pa naenkrat tresk in bum. Iz vode je nekaj priletelo. A ni bila ščuka ... pač pa stari »bataš«, ki ga je nekdo vrgel v mlako (za tiste, ki ne razumete ziboške govornice, pojasnilo: »bataši« so gumijasti škornji, ki jim v sosednji Brengovi rečejo »črevli«). In da bo tragedija še večja, je bil to Rudekov »bataš«, ki ga je izgubil pred tremi leti, ko je mulcem dokazoval, da zna hoditi po vodi. A iz tega ni bilo nič in domov je odšel samo z enim »batašem« na nogi«. Japek je utihnil. Nasmehnil se mi je in dodal epilog: »Vsi v vasi so govorili o strašnem Rudekovem ulovu. Ta pa ni in ni obupal in je na vse zbadljivke mirno odgovarjal, da je bilo to samo svarilo in da je ščuka velikanka še v mlaki. Le bataš je prej kot ona prišel na suho, ker je vedel, da je na pol bos. Albina, daj še zadnji kapsl.«

Japeka že dolgo ni več na tem svetu in tudi Rudek počiva v posvečeni zemlji. Neka senca v Zibotah pa bojda ob vsaki polni luni lovi ščuko velikanko. V mlaki, ki je zdaj samo še mlakuža.

Marjan Toš

Karikatura Boris Oblak

RIBIŠKI CAR MARIBORSKIH RIBIČEV 2026

Tekmovanje za ribiškega carja ima tudi v naši ribiški družini kar dolgo brado. Navada je, da ribiškega carja izbiramo na začetku ribolovne sezone, se pravi takrat, ko se začne uradni ribolov v našem ribniku Miklavž 3.

Miklavški ribniki so priljubljeno shajališče mariborskih ribi-

Miklavški ribnik, priljubljeno zbirališče mariborskih ribičev

Brankov lepoteč ni bil dovolj za Carja.

Med prvimi je krapa ujel Drago Kutnjak.

Ribiški car 2026 Rok Javornik

čev predvsem v spomladanskem času, ko se ribolov v reki Dravi šele počasi prebujata. Ribolov v ribniku je pravo nadomestilo za sproščanje ob vodi z ribiško palico. Naziv ribiškega carja ima pri nas poseben pomen, saj je ribič z osvojenim naslovom ribiškega carja za vedno zapisan.

Uradno evidenco carjev Ribiške družine Maribor vodimo vse od leta 1993 in v tem času se jih je zvrstilo kar lepo število, nekaterim je uspelo osvojiti naziv celo dvakrat.

Med njimi je tudi Bojan Javornik, aktualni predsednik ribiške družine, ki je prvič osvojil naziv carja že leta 2008, drugič leta 2025, po 17 letih je postal s tem tudi najstarejši ribič, ki si je priboril ta naslov. Med temi srečneži pa sta tudi Bogdan Kopic (2000 in 2013) in žal že pokojni Jože Malajner (2017 in 2020).

Zjutraj, ko smo se začeli zbirati ob ribniku, nas ni nič prese-netilo, predstavitev ure, nič kaj prijetno spomladansko vreme ter najavljen severni veter.

Sicer je nas organizatorje tekme malo skrbela udeležba, vendar pravega ribiča tudi slabo vreme ne more odvrniti od ribolova. Tako se je ob ribniku zbralo kar 31 vztrajnežev željnih ribolova in predvsem spomladanske družjenja. Vetrovno vreme je kar

Tudi predsednik Bojan Javornik je poizkušal srečo.

Skupna slika, po tekmi vsi zadovoljni.

precej zmedlo krape, ki plavajo v ribniku in ponujena vaba jih ni preveč zanimala. Kdaj pa kdaj se je tudi sonček sramežljivo prikazoval in je k ribniku privabil kar nekaj ribičev, ki so bili radovedni, ali ribe prijemajo ali ne. Naša vztrajnost in trud pa sta se poplačala in krapji so se začeli zanimati za ponujeno vabo, marsikateri tudi iz radovednosti, in rezultat ni izostal.

Po končanem lovu pa je tekmovalna komisija, ki jo vodi Drago Ornik, stehala ribe in pripravila rezultate.

Vseh ulovljenih in stehanih rib je bilo za dobrih 170 kg. Najuspešnejši ribič je s težo 30 kg in 600 g ujetih rib postal Matic Cvetko, drugo mesto je osvojil Stojan Bogdanovič z 19 kg in 900 g, tretje mesto pa je pripadlo Roku Javorniku, ki je ujel 16 kg in 500 g rib. Med temi krapji pa je bil tudi krap, težek 5200 g, ki je Roku prinesel naziv ribiški car 2026. Carju je pripadlo kronanje, žezlo, posebno priznanje in posebna nagrada, ostalih najboljših 15 tekmovalcev pa je dobilo praktične nagrade.

Po pogostitvi in kronanjem carja pa se je nadaljevalo prijetno druženje, nekateri najzvestejši pa so še po tekmi poskušali srečo in nadaljevali ribolov. O uspehu pa nam na žalost niso poročali.

Rezultati:

CVETKO, Matic	33	30600	1
BOGDANOVIČ, Stojan	32	19900	2
JAVORNIK, Rok	11	19650	3
KUTNJAK, Drago	15	16500	4
STIPER, Jože	4	12420	5
PUPAHER, Zlatko	26	15500	5
STOJKOVSKI, Robert	31	13900	6
HAJNŽIČ, Janez	12	13850	7
NAJGLIČ, Branko	18	10500	8
URNAUT, Tone	21	4350	9
LORENČIČ, Jože	16	3600	10

Besedilo in fotografije: Drago Ornik

DELOVNO NA SVETOVNI DAN VODA

Svetovni dan voda obeležujemo vsako leto 22. marca. Ta dan je bil izbran na konferenci Združenih narodov leta 1922 v Rio de Janeiru v Braziliji. Glavni namen pa je ozaveščanje o pomenu pitne vode ter trajnostne rabe vodonosnikov.

Predavatelj Marijan Govedič

Slušatelji predavanja o rečnem raku

Ribiči smo v prvi vrsti naravovarstveniki in poleg skrbi za ribji življenjski cikel po svojih močeh skrbimo tudi za naše vode. Ni lepšega kot lepa čista voda potokov, rek in jezer, poleg čiste vode pa

Čiščenje potoka Bistrica

Čiščenje potoka Bistrica

tudi urejena in čista okolica. Ni nam vseeno, v kakšnih vodah živijo naše ribe, zato ribiči ribiške družine Bistrica iz Il. Bistrice redno organiziramo čistilne akcije. Letos smo čistilno akcijo organizirali v nedeljo, 22. 3. 2026, prav na svetovni dan voda. Ni naključje, da smo udeleženci čistilne akcije pred odhodom na delo poslušali predavanje o primorskem raku. V naših vodah naši primorski raki – koščak, koščenc in jeusevec – potrebujejo še posebej čisto vodo. Zanimivo enourno predavanje so nam pripravili predstavniki Škocjanskih jam, s katerimi naša ribiška družina že dolga leta odlično sodeluje. Vse od A do Ž o raku, ki že stoletja živi v primorskih vodotokih, nam je predstavil g. Marjan Govedič.

Po predavanju je sledil neformalni pogovor s predavateljem in izmenjava izkušenj, nakar smo se ribiči odpravili čistit brežine

jezer Mola in Klivnik. Očistili smo tudi strugo in brežine potoka Bistrica, v katerem živi naša matična jata avtohtone soške postrvi. Ob samem čiščenju potoka Bistrica smo opazili, da imajo prebivalci našega mesta neomejeno fantazijo, kaj vse *paše* v vodo. Ob čiščenju smo našli steklenice, staro železo, pločevinke, polivinil, predpražnike, ni da ni, kar nas neizmerno žalosti. Neosveščene občane, ki so zamenjali potok Bistrico za odlagališče smeti, lepo prosimo, da spremenijo svoje grde navade in skupaj z nami poskrbijo, da bo naše mesto lepše.

Ribičem, ki so delo požrtvovalno opravili, je vodstvo ribiške družine podelilo 3 dodatne ribolovne dni, ob zaključku akcije pa je bilo poskrbljeno tudi za obilno malico, ki so jo pripravili v piceriji Mrak.

Besedilo in fotografije: Zlatan Kovačević

PRVI APRIL NA JEZERU KLIVNIK

Pestro, prijetno, zabavno in zanimivo so presežniki za čudovit dan, ki smo ga ribiči RD Bistrica iz Ilirske Bistrice čakali celo zimo.

Prvi april je kot neformalni začetek ribiške sezone uspel v

V pričakovanju znaka za začetek tekmovanja

Ribolov s čolnov

celoti. Lepo vreme je nekoliko pokvarila le precej močna burja. Tradicionalnega ribiškega srečanja se je tokrat udeležilo preko 100 ribičev in gostov. Za največjo postrv je tekmovalo 85 ribičev. V

Zmagovalci v članski kategoriji

Najboljši mladinci s predsednikom tekmovalne komisije in predsednikom RD

kategoriji mladinci je prvo mesto zasedel Dim Mujakić, drugi je bil Nejc Smrtnik, tretje mesto pa je ujela Lana Žvab. V kategoriji člani je slavil Marko Jakomin, drugo mesto je zasedel Nail Šabić, tretji pa je bil Sadmir Omerčič. Čestitke najboljšim. Z obiskom

nas je počastila tudi voditeljica TV Koper Sabina s snemalcem, za kar se ji ribiči zahvalujemo.

*Besedilo in fotografije:
Zlatan Kovačević*

RIBIŠKO TEKMOVANJE ZA JOŽEFOV POKAL

Na ribniku Brod Kanu pri Krogu pri Murški Soboti je v soboto, 21. marca, potekalo ribiško tekmovanje za Jožefov pokal v organizaciji Športnega društva prijateljev ribištva in kajakaštva. Tekmovalo je 17 ribičev. Največ rib in Jožefov pokal za leto 2026 je ujel David Perkič 25,79 kg, drugi je bil Bojan Božič 20,32 kg, tretje mesto pa je osvojil Franc Lukač s 14,84 kg. Največjo ribo, in sicer 3,41 kg težkega krapa, je ujel Anton Pleteršnik. Presenetil je Igor Klarič, ki je ujel 3,1-kilogramsko ščuko.

Besedilo in fotografije: Jože Žerdin

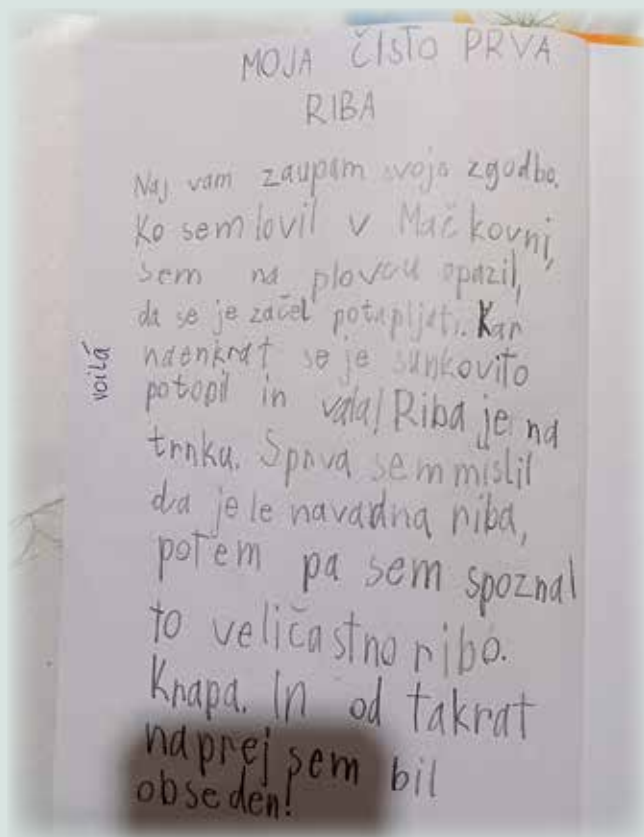
Ribiško tekmovanje za Jožefov pokal

Arhiv Športnega društva prijateljev ribištva in kajakaštva Krog

MOJA ČISTO PRVA RIBA

9-letni Ian Bučar iz Ribiške družine Litija je napisal zgodbo o tem, kako je ulovil svojo prvo ribo in narisal ribe, ki jih najraje lovi.

Različica vrvice, ki se zelo dobro obnese v nizkih vodostajih in težjih pogojih na splošno.

PRVA SUŠNA OBDOBJA

S prvo sušo letos se morda že začena obdobje v sezoni, čeprav nekako upamo, da ne bo več tako, ko naše običajne tehnike za uspešen dan nekako ne zadoščajo več. Treba se je prilagoditi pogojem in malo bolj izostriti tako tehniko ribolova kot tudi opremo. Lažje palice in vrvice, daljše predvrvice in trnice, muhe, ki malo bolj verno posnemajo ribjo hrano ter precej bolj previdno gibanje, so le eden od možnih dejavnikov, ki nam ob nizkih vodostajih in težkih pogojih muharjenja lahko zelo izboljšajo naš končni dnevni izkupiček. Prvi pogoj pa je, da rib najprej ne splašimo.

Ze ne prav daleč od mostov in najbolj znanih in obleganih mest, kjer se običajno zadržuje večina naših kolegov, se muharjenje običajno precej spremeni. V normalnih in rahlo povišanih vodostajih, ko ribam ne predstavljamo vidne nevarnosti, obenem pa se te sproščeno hranijo izven svojih običajnih skrivališč, še ne opazimo prav velike razlike in dokaj uspešno lovimo tudi preko dneva. Nato pa prej ali slej nastopi obdobje nizkih vodostajev z bistro vodo, ko muharjenje postaja vedno težje, naš uspeh pa ni več sam po sebi umeven.

Kljub našemu znanju, kako običajno pretentati ribo, zaznati prijem, ko to ni prav lahko, in jo na koncu uspešno utruditi ter zajeti v podmetalko, se v nizkih vodostajih pojavi prva težava, da ribo splašimo, že preden jo lahko pripravimo do tega, da našo muho sploh opazi.

Marsikdo se že ob vodi giblje na tak način, da v nizkem vodostaju rib niti ne opazi, ker so bolj ali manj že vse splašene. Tako imenovano branje reke oziroma kje se kdaj ribe nahajajo, se namreč spreminja s spremembo vodostaja in to mnogi od nas zelo dobro vedo. Zato jih iščemo v predelih, kjer smo jih v takšnem vodostaju opažali že prej. Za to potrebujemo malo izkušenj, če pa

smo na predelih, ki jih ne poznamo, nam je nato toliko težje. Vsekakor lahko uporabimo znanje od drugod, se ne izpostavljam preveč in se lotevamo rib s primerno večje razdalje.

Dejavnikov, ki vplivajo na to, da lahko ribo v teh pogojih splašimo, je precej več kot ob normalnem vodostaju. Včasih je dovolj že kak del kričečih barv naših oblačil in lahko že pred samim začetkom izgubimo možnost ulova določene odstotka rib na revirju. Neprevidna hoja po bregu ali neprevidno brodenje in to da se ribam poizkušamo preveč približati, je prav tako velikokrat razlog za plašenje. Sicer lahko tudi čudoviti meti, vendar z neprimerno in pretežno vrvico ter njeni padci na vodo prav tako splašijo veliko večino rib, že preden lahko karkoli od naših muh sploh predložimo. Temu se lahko delno izognemo z uporabo daljše predvrvice, še bolje pa je, da posežemo po lažjih palicah in uporabljamo lažje vrvice. Nikakor ni prepovedano uporabljati lažje vrvice kar na naših običajnih palicah, zahtevajo le malo sprememb pri metanju. Za številko ali dve lažja vrvica je na običajni palici lahko obvladljiva. Večji problem je, kadar je naša palica premočna in prehitra, posledično pa naprimer na »lahki« ribolov. Kombinacija lažjih palic

Različica primerne predvrvice, ki se zelo dobro obnese v kombinaciji z dodatnim metrom trnice in nevpadljivimi vrvicami.

Primer zelo uporabne daljše predvrvice, kadar imamo in uporabljamo vrvice bolj živih barv.

in vrvic z daljšimi predvrvicami pa je po mojih izkušnjah verjetno naša najboljša izbira.

Barva vrvic – tu se nekateri sicer ne strinjajo z mojim prepričanjem, da je barva vrvic prav tako kot teža lahko pomemben dejavnik pri plašenju. Seveda gre tu tudi za dejavnik tehnike ribolova in pa kje lovimo in kako. Nekdo, ki redno lovi v globinah ali samo zelo hitrih predelih in na slepo, verjetno ne bo opazil razlike. Če res pošteno in pazljivo opazujemo število splašenih rib z vrvico kriččih barv in ga primerjamo s številom splašenih rib z vrvico naravnih, nevtralnih ali prozornih barv, nam bo rezultat hitro jasen. Dogaja se mi namreč dokaj redno, da z nežno brezbarvno vrvico previdno mečem dobrovidni ribi in menjam muhe, ko jo poizkušam pretentati tudi več kot desetkrat. Nato pa ugotovim, da se na pol poti, pod polovico moje vrvic nahaja še precej večja riba, ki je malo manj opazna, a je moji meti še niso splašili in se od takrat dalje posvetim seveda njej. To se mi ob uporabi običajnih vrvic ne dogaja. Če vzamem za primer običajno vrvico, eno najbolj znanih na primer Cortland 444 rožnate barve razreda štiri ali pet. V tem primeru jo najpogosteje splašim ob prvem metu, če ne takoj, pa vsekakor v enem od naslednjih.

Predebela trnica je verjetno najbolj znani dejavnik, ki

se ga praktično vsak med nami ob teževah loti verjetno najprej. Verjetno vsi vemo, kaj lahko pomeni rahlo tanjša trnica in imamo že bogate izkušnje, kaj lahko ta drobna malenkost v ribolovnem dnevu spremeni. Običajno kar na istem mestu, z istimi ribami in istimi muhami. Glede tega ni potrebna posebna razlaga, lahko le ponovno omenim problem tanjših trnic na palicah, za katere nekako niso primerne, ker so premočne ali prehitre. Lahko prihaja do trganja tankih trnic tako pri zasekih kot kasneje med utrujanji. Zato je tudi tu treba pazljivo izbirati in uporabljati primerno uravnoteženi pribor.

Naslednji dejavnik je pretirana uporaba atraktorskih muh, ki so na naših revirjih vsakodnevno v uporabi in jih ribe ponekod lahko že vnaprej prepoznajo bolj kot nevarnost kot pa hrano. Temu se lahko izognemo morda z uporabo njihovih najmanjših verzij, vendar je to ena prvih prilagoditev, ki jo ob teževah uporabljajo praktično vsi in posledično ni več tako zelo uspešna. Že samo vztrajanje na nekih, za nas sicer zelo preizkušanih muhah, ko le-te ne dajejo pravega rezultata, nas lahko zelo oddalji od uspeha, ki bi ga lahko ta dan sicer dosegli. Ko smo že pri muhah, še posebej ličinkah, je precej problematična tudi uporaba pretežkih muh. Večinoma v nizkih vodostajih splašimo ribo, ki se vidno hrani po tem, ko smo že praktično vse

Izgled vrvice Monic All Weather Clear

Izgled vrvice Airflo Ridge Clear

Primer vrvice, ki se zelo dobro obnese v nizkih vodostajih, kjer potrebujemo malo daljše mete in pričakujemo malo večje ribe.

naredili prav, uporabili pravi pribor, a je težka ličinka s svojim padcem v vodo vse izničila. Ko se nam to dogaja večkrat zaporedoma, je vsekakor čas za spremembo. Prav tako je precej nenaravno in prehitro tonjenje ličinke velikokrat razlog za zavračanje prijema, ne glede, kako dobro z muho ponazarjamo ribjo hrano. Zato je vedno dobro imeti s seboj vsaj nekaj primerkov, ki so manj obteženi ali neobteženi. Naravno se namreč ličinke gibljejo bolj ali manj samo horizontalno in s hitrostjo toka. Ne prehitujejo ga in nikdar ne plavajo gor in dol v vodnem stolpcu, kar v ribištvu označujemo z besedo »jigging«.

V zahtevnih pogojih je ribo precej težje pretentati s

tako imenovanim vsiljenim prijemom. Prav obratno. Velikokrat nam gib muhe pred ribo, ki ponavadi povzroči sicer prijem, v zahtevnih pogojih rezultira v paničnem begu. Običajno je veliko bolje pustiti toku, da opravi svoje, nam pa ostane le precej samokontrole in potrpežljivosti. Prav potrpežljivost je velikokrat tista, ki nam v zahtevnih pogojih prinaša uspeh.

Kaj nam lahko še preprečuje, da težko ulovljeno ribo v teh pogojih uspešno pripeljemo v podmetalko? Ko smo že vse nekako uspešno naredili in imamo končno stik z ribo na drugi strani lepo upognjene palice, nam ostane le še utrujanje. Riba pod trideset centimetrov nam ne bi smele predstavljati nikakršnega problema. Tudi ribe običajnih velikosti ne. Prav tako ne uporaba trnice debeline 0,12 mm. Dokler imamo dovolj uravnoteženi pribor. Tanjše trnice lahko sicer povečujejo možnost in število prijemov, so pa lahko kasneje težava, še posebej pri malo večjih ribah. Zato moramo biti takrat bolj pazljivi. Če nam uspe pretentati veliko ribo, je običajno najbolje, da ji od samega začetka po možnosti ne pustimo, da se v prostoru orientira in jo še v tej fazi pripeljemo do podmetanke. To dosežemo s premikanjem palice levo in desno, s tem vršimo pritisk na ribo na nekaj sekund izmenično z druge strani. Velikokrat se zgodi, da se nam riba prične nekako vrteti in lahko jo dokaj hitro dobimo v našo mrežo. Če nam to ne uspe, lahko riba najde kritje ali kakšno drugo oviro. Potem imamo precej manj možnosti in veliko več dela z njo. Palico ohranjamo zvito ves čas, da se nam medtem riba ne sname in pri tem uporabljamo njen srednji in spodnji del. Utrujanje je vsekakor nagrada za ves trud, ki smo ga prej vložili, zato moramo tudi temu posvetiti dovolj pozornosti. Najbolje pa je tudi, da o tem razmislimo in ga načrtujemo že, ko na določena mesta pristopamo.

*Besedilo in fotografije:
Tomaž Modic*

HANS VAN KLINKEN – Gospod »Klinkhåmer Special«

V svetu muharjenja obstajajo imena, ki presežejo vzorce, tehniko in rezultate na vodi. To so ljudje, ki spremenijo način razmišljanja in pustijo sled, ki jo čutijo generacije ribičev po vsem svetu. Hans van Klinken je brez dvoma eden izmed njih.

Za njegovim imenom ne stoji le legendarni vzorec Klinkhåmer Special, temveč zgodba o radovednosti, severu, vodi in človeku, ki nikoli ni prenehal opazovati, razmišljati in se učiti.

Rodil se je leta 1956 in že kot otrok lovil ribe v nizozemski reki Dommel, kjer je voda še skrivala bogato življenje, tudi potočne postrvi. Pravi preobrat je prišel pri petnajstih letih na Norveškem. Sever ga je povsem prevzel, ne kot kraj, temveč kot občutek in način življenja. Tam je v dolgih poletjih oblikoval svoje razumevanje muharjenja.

Z vezanjem umetnih muh je začel leta 1976. Sprva je prisegal na suho muho, kasneje pa je svoj koncept razmišljanja razširil na ličinke, potezanke in vzpenjače. Njegov pristop nikoli ni temeljil zgolj na učinkovitosti, temveč na razumevanju trenutka pod površjem. Zakaj riba vzame in zakaj ne? Kdaj vzame, kdaj zavrne? Kdaj je barva pomembna, kdaj ni?

Leta 1975 je skoraj štiri mesece preživel v divjini severne Finske Laponske, kjer se je pod mentorstvom starejšega Laponca učil preživetja in naravi. Ta izkušnja ni ostala le spomin, temveč temelj njegovega odnosa do narave.

Pri dvajsetih letih je že potoval po severni Skandinaviji in na suho muho lovil postrvi, lipane in losose. Njegove poti so segale do Tjuonajokka, Svalbarda, Lofotov in celo Leningrada. Že takrat je bilo jasno, da ga ne vodi le ribolov, temveč raziskovanje.

Vojaška kariera je paralelno oblikovala drugo plat njegove osebnosti. Po šolanju je nekaj časa delal v družinskem podjetju, nato pa se pridružil vojski, kjer je ostal skoraj štiri desetletja. Leta 2012 se je upokojil kot poveljnik Topniške šole Kraljeve nizozemske vojske. Disciplina in natančnost, ki ju je tam razvil, sta postali del njegovega muharskega pristopa.

Prelomno leto je bilo 1986. Po vrnitvi na Nizozemsko se je vključil v muharsko skupnost in predstavil vzorec, ki ga je za vedno zaznamoval, Klinkhåmer Special. Muha je hitro preseгла lokalne meje in osvojila Evropo ter kasneje tudi svet.

Sledila so desetletja potovanja in delavnic. Evropa, Severna Amerika, Afrika in Azija so postale njegova učilnica in učilnica drugih. Od leta 1997 redno potuje tudi v Kanado, kjer preizkuša svoje vzorce na novih vodah in pri različnih vrstah rib. S številnimi članki in sodelovanji pri knjigah je pustil močan pečat tudi v pisani besedi. Leta 2024 je izdal svojo knjigo *The Klink*, ki je med poznavalci hitro postala referenca.

A vse to so le dejstva, dostopna na spletu, kjer sem jih navsezadnje našel tudi sam. Prava zgodba se začne šele pri srečanju.

V želji, da bi ga spoznal, sem odšel na eno njegovih delavnic v italijansko Bologno. Pričakanja so bila skromna. Močno sem si želel biti na eni njegovih delavnic, doživeti vezanje z legendo in morda, če bo sreča res naklonjena, dobiti še avtogram v njegovi novi knjigi. Dobil sem veliko več.

Že v prvih urah je delavnica izgubila svojo formalnost. Ne razumite me narobe. Delavnica je bila na vrhunskem nivoju tako z vsebino kot tudi z dogajanjem pred in med delavnico ter po njej. Hans je pač ena tistih oseb, pri katerih se vzpostavi takojšnja povezanost že samo ob prisotnosti na istem mestu, neka tiha energija, dober "vibe", ki preseže prostor in vlogo. Vse ostalo tako postane drugotnega pomena.

Iz preproste želje, da ga samo vidim in poslušam v živo, se je razvil nekaj popolnoma nepričakanega. Prijateljstvo, ki si ga kot "zelenec" v vezalski sceni nisem predstavljal niti v najbolj drznih sanjah. Mlajša

Sreča se je le nasmehnila in v knjigi je avtorjevo osebno posvetilo.

generacija bi to verjetno opisala kratko in jedernato z besedami: *Hans je care!*

Hans kljub letom ostaja v koraku s časom. Pogosto si izmenjujeva ideje o muhah, komentirava nove materiale ali pa se preprosto pogovarjava z lahkotnostjo, kot bi bila vrstnika, čeprav bi mi po letih lahko bil dedek. Videoklici in sporočila preko socialnih omrežij so postali del vsakdana.

Hans je po srcu mlad. To ni fraza, temveč občutek, ki ga imaš, ko ga srečaš. Hans s svojim širokim nasmehom, ki bi tudi najbolj zagrenjenega človeka spravil v dobro voljo, letos prihaja v Slovenijo. Skupaj z ženo bosta svoj obisk v celoti posvetila muharjenju. Ja, tako je, prav ste prebrali. Hans je en tistih redkih srečnežev, kjer je tudi žena zelo aktivna v svetu "muharije".

Osrednji del njegovega obiska bo mladinski muharski tabor v Osilnici, ki bo potekal med 15. in 17. majem. Tam bodo mladi ribiči dobili redko priložnost, da se učijo od enega najplivnejših ustvarjalcev sodobnega muharjenja in spoznajo njegov način razmišljanja o vodi, ribah in muhah.

Nekaj dni kasneje, 19. maja, bo na gradu Žovnek potekala še ekskluzivna delavnica za odrasle. Skupaj s partnerko Tanjo sva jo zasnovala v sodelovanju z Ribiško zvezo Slovenije, ki omogoča brezplačno udeležbo. Število mest bo omejeno, saj bo dogodek namenjen neposrednemu delu in osebnemu stiku s Hansom.

Na delavnici bo predstavil zgodbo muhe Klinkhåmer Special, pokazal različne variacije in udeležence vodil skozi proces vezanja.

Tukaj se zgodba ne konča, temveč šele zares postane živa. Muharjenje v njegovem svetu ni tehnika, temveč dialog z vodo.

Največja vrednost Hansa van Klinkna ni v tem, kar je ustvaril, temveč v tem, kar prebudi v ljudeh. Ne meri se v prepotovanih državah ali v številu vzorcev, temveč v trenutku, ko ga srečaš in se zaveš, da legenda ne stoji neke daleč, ampak pred teboj, povsem preprosto, kot človek, ki te povabi v svoj svet.

Morda je prav to njegovo največje sporočilo. Muharjenje ni le znanje. Je odnos. Je način razmišljanja in navsezadnje tudi način življenja za mnoge izmed nas.

Besedilo in fotografija: Nejc Travner

VEZALCI OKROGLE MIZE

POSEBNO SREČANJE ZA TISTE, KI RAZUMEMO,
DA JE VEZANJE MUH VEČ KOT TEHNIKA –
JE TRADICIJA, STRAST IN OBRT, KI POVEZUJE.

DATUM
19. MAJ

URA
OB 15:00

GRAD ŽOVNEK
IZBRAN AMBIENT. PRAVA OKROGLA MIZA.

ČASTNI GOST OKROGLE MIZE:

HANS VAN KLINKEN

PRIZNANI MOJSTER VEZANJA MUH BO PREDSTAVIL
NASTANEK LEGENDARNEGA VZORCA KLINKHAMER SPECIAL
TER VAS VODIL SKOZI CELOTEN POSTOPEK VEZANJA.

OMEJENO ŠTEVILO MEST

Delavnica je zaradi posebnosti prostora
omejena na 15 udeležencev, kar omogoča
poglobljeno delo in neposreden stik z mojstrom.

UDELEŽBA JE BREZPLAČNA.

ZAHVALJUJEMO SE RIBIŠKI ZVEZI SLOVENIJE,
KI OMOGOČA BREZPLAČNO IZVEDBO,
TER RIBIŠKI DRUŽINI ŠEMPETER
ZA ZAGOTOVLJEN PROSTOR.

PRIJAVA JE OBVEZNA.

ŠTEVILO MEST JE OMEJENO –
PRAVOČASNO SI ZAGOTOVITE SVOJE MESTO.

PRIJAVA IN INFORMACIJE

✉ vezalci.okroglemize@gmail.com

☎ 031 410 866

PRIJAVE SPREJEMAMO DO ZAPOLNITVE MEST.

TRADICIJA
MOJSTRSTVO
SKUPNOST
SREČANJE, KI OSTANE.

ORGANIZATORJI SI PRIDRŽUJEJO PRAVICO DO SPREMEMB
PROGRAMA V PRIMERU NEPREDVIDENIH OKOLIŠČIN.

Osnovne sestavine jedi: postrv,
šparglji, paradižnik, limona in testenine.
Preprosto, sezonsko in brez odvečnih dodatkov.

FILE POSTRVI S ŠPARGLJI

Pomlad prinese posebno razkošje, ki ga imamo radi prav zato, ker ni zapleteno. Sveže sestavine so končno na dosegu roke. Okusi so jasni, barve svetlejše, priprava pa ne potrebuje kampiranja v kuhinji. V tem času posežemo po jedeh, ki so domače in preproste, hkrati pa dovolj prefinjene, da iz vsakdanjega obroka naredijo nekaj posebnega. Ta recept je prav takšen - hitro pripravljen, sezonski. Vrti se okoli postrvi, ki na krožniku počiva v nežni, kremni omaki. Šparglji prinesejo pomladno svežino, testenine naredijo jed krepkejšo, droben paradižnikov concasé pa doda barvo in malce kisline. Takšne jedi imamo radi, ker nastanejo iz preprostih stvari ter ker jih z veseljem pripravimo znova in znova.

Končno je prišla pomlad. Tista prava, ki jo ribiči verjetno občutimo najprej, še preden jo zares prinese koledar. Jutra so hladna in rahlo zasanjana, sonce se obotavljivo skriva za oblaki, voda pa je sveža, bistra. Na gladini se le tu in tam pojavi krog, majhen znak, da se spodaj nekaj dogaja.

S prijatelji smo letos že muharili postrvi. Med ulovom je bilo največ šarenk. Lepe ribe, čvrste in še ne tako izbirčne, kot znajo biti pozneje v sezoni. Ob reki napredujemo počasi, od tolmuna do tolmuna, s suho muho, vsak met nosi oblubo, vsak koticček pa priložnost.

Opoldne sonce že prijetno greje. Čebele brenčijo med cvetočimi jablanami ob reki, zrak dehti. Voda je na prvi pogled mirna, kristalno čista, ribe se za nekaj časa umaknejo in zdi se, kot da jih sploh ni. A proti večeru se prizor spremeni. Kar od nekod priplavajo, druga za drugo. Ribe začnejo neumorno pobirati zračno hrano, krog za krogom,

brez premora. Zapestje te ščemi od sladostrastnega pričakovanja naslednjega meta. Svetloba postane zlata, mehka, sonce pa nam še enkrat pokaže, kako velikodušno zna biti že v tem obdobju leta. To so tisti trenutki, zaradi katerih se vračamo za vodo.

Domov se vrnemo prijetno utrujeni in srečni. Iz takih srečnih trenutkov nastane želja po preprostih jedeh. Če je riba okusna, sveža, ko so šparglji še čvrsti, ni popolnoma nobene potrebe po zapletenih postopkih ali kričecih začimbah. Dovolj je nekaj osnovnih korakov, malo občutka in spoštovanje do surovine. Kuhanje je tudi spomladi naravno nadaljevanje dne, ki smo ga doživeli za vodo. Ni tekmovanje, temveč poteka mirno, naravno in brez hitenja. Takšne jedi imamo radi prav zato, ker so dosegljive. Lahko jih pripravimo doma, brez posebne opreme in brez napornega razmišljanja. A kljub temu niso vsakdanje v slabem pomenu besede. So malce posebne,

Lep spomladanski ulov – šarenka iz domačega ribolovnega revirja.

Za filiranje sveže postrvi sta ključna oster nož in mirna roka.

ravno prav prefinjene, da obrok dobi značaj in postane lep spomin.

Jed

Pripravili bomo file postrvi s sirovimi kapeleti, pečene sveže šparglje, svilnato kremno omako iz špargljev, masla ter smetane in paradižnikov concasé. Priprava je hitra in enostavna. Najprej potrebujemo postrv in oster nož, da jo bomo filirali. Potrebujemo še šparglje; če so domači, toliko bolje. Za omako bomo potrebovali maslo, smetano, oljčno olje, strok česna, poper in sol. Sirove kapelete lahko naredimo sami, lahko pa jih kar kupimo. So lahki in izjemno okusni, prelepo se podaji k nežni postrvi in svilnati omaki. Pa začnimo.

File postrvi

- 1 sveža postrv (očiščena)
- oster filetirni nož
- deska za rezanje
- pinceta (po potrebi)
- hladna voda

Postrv najprej temeljito očistimo in splaknemo pod hladno tekočo vodo, nato jo položimo na desko. Z ostrim nožem zarezemo za glavo tik za škrgami, zarezemo do hrbtenice. Nož nato vodimo ob hrbtenici, skorajda do začetka repne plavuti. Nož vodimo z dolgim, zanesljivim potegom – ne pritiskamo in ne žagamo. Ko se prvi file povsem loči, ribo obrnemo in postopek ponovimo še na drugi strani.

Na posameznem fileju odstranimo rebre kosti tako, da z nožem zarezemo tik pod njihov lok in jih odrežemo v enem kosu. S prsti nato preverimo sredinski del fileja; morebitne drobne kosti odstranimo s pinceto, vedno v smeri njihove rasti. Kožo lahko pustimo, če bomo file pekli ali cvrli, saj pomaga ohranjati sočnost, ali pa jo po želji odstranimo z vodoravnim rezom, začnemo pri repu in kožo hkrati nežno vlečemo nazaj.

Kremna špargljeva omaka

- olesenele deli špargljev
- 4–6 vrhov špargljev
- 1 strok česna (lahko tudi šalotko ali nežnejšo čebulo)
- 1 žlica masla
- približno 1 dl špargljevega fonda
- 0,5 dl sladke smetane
- sol
- beli poper
- malo limonine lupinice

Olesenele dele špargljev kuhamo v rahlo osoljeni vodi deset do petnajst minut, nato jih precedimo in shranimo tekočino, ki služi kot lahek špargljev fond. V manjši kozici na maslu nežno zmeščamo drobno seseklano šalotko, le toliko, da zadiši, ne da bi porjavela. Dodamo drobno narezane vrhove špargljev in jih na kratko popražimo. Prilijemo nekaj fonda, pustimo, da rahlo povre, nato dodamo sladko smetano. Omako kuhamo nekaj minut, da se rahlo zgosti, po okusu jo solimo in popramo ter zaključimo z malo limone. Po želji jo lahko zmešamo v povsem gladko, sicer pa jo pustimo rahlo rustikalno, z vidnimi koščki špargljev.

Pečeni šparglji

- šparglji
- oljčno olje
- sol
- sveže mlet poper

Špargljev odrežemo olesenele dele, stebela speremo in dobro osušimo. Razporedimo jih po pekaču ali večji ponvi, rahlo pokapamo z oljčnim oljem ter solimo in popramo. Pečemo jih v ponvi ali v pečici pri približno 200 °C osem do deset minut, da ostanejo čvrsti, a že rahlo zapečeni (sam jih pečem raje manj kot več). Med peko jih lahko enkrat obrnemo. Šparglji morajo ohraniti svežino in rahlo hrustljivost.

Paradižnikov concasé

- 2 zrela paradižnika
- sol
- oljčno olje

Paradižnikom z nožem na spodnji strani zarezemo križ in jih za deset do dvajset sekund potopimo v krop. Takoj jih prestavimo v hladno vodo in olupimo kožico. Paradižnike razpolovimo, odstranimo semena in sočni del, meso pa narežemo na drobne kocke. Pred uporabo jih rahlo solimo in po želji pokapamo z nekaj kapljicami oljčnega olja. Concasé dodamo krožniku tik pred serviranjem, da ostane svež in živahen.

Kapeleti

- sirovi kapeleti (400-500 gramov za 3 lačne jedce)

Kapelete skuhamo v velikem loncu obilno osoljene vode po navodilih proizvajalca. Ko priplavajo na površje, jih kuhamo še minuto do dve, nato jih previdno pobereemo.

Za paradižnikov concasé najprej potopimo paradižnik v vrelo vodo, olupimo in odstranimo semena. Ostanje drobne, sočne kocke, ki jedi dodajo svežino, barvo in ravno prav kislosti.

Po potrebi jih tik pred serviranjem na rahlo premažemo z maslom, da se ne sprimejo.

Fileje osušimo s papirnato brisačo, jih rahlo solimo in popramo. Na srednje do močno ogreto ponev dodamo malo olja ali masla. Fileje položimo v ponev s kožo navzdol in jih pečemo tri do štiri minute, da koža postane zlato rjava in hrustljava. File obrnemo in ga na drugi strani pečemo še

minuto do dve; le toliko, da meso ostane sočno in krhko. Pomembno je, da ribe ne prepečemo.

Na ogret krožnik najprej denemo žlico ali dve špargljeve omake, ki jo razporedimo v tanek sloj. Na sredino položimo file postrvi, ob strani dodamo pečene šparglje in kapelete. Jed zaključimo z drobnim paradižnikovim concaséjem in po želji z nekaj naribane limonine lupinice.

Vinska spremljava

K jedi, ki smo jo predstavili, se najbolje poda suha penina ali sveže, malce mineralno belo vino. Obe vrsti kapljice poskrbita, da jed ostane lahka in čista, okusi pa lepo povezani. Mehurčki osvežijo, limona pride bolj do izraza, maslo in smetana pa dobita ravno prav opore na jeziku. Obe, penina in belo vino, pustita jedi dihati in jo dostojno pospremita do konca.

Če imamo raje pivo, si lahko postrežemo tudi z njim. Pivo naj bo enostavno, lahko, pitno. Pšenično pivo ali svetli ležak z zmerno mero hmelja se s postrvjo zelo lepo ujameta, ne da bi prevzela glavno vlogo. Takšno pivo tudi sicer sodi k mizi po poštemem ribolovnem dnevu ob vodi.

Kadar alkohol ni del večera ali nam ne paše, se lahko okrepcamo s primerno ohlajeno mineralno vodo ali brezalkoholno penino z rezino limone. Okusi ostanejo jasni, jed pa nič ne izgubi. Včasih je pač dovolj dobra riba, odlična pijača in dobra družba. Tako kot pri ribolovu, kajne? Želim vam dober tek in dober prijem.

*Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik*

Na robu poletja (foto: Jože Boršček)